

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst & Din 4. — Popust po dogovoru. Inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod taja mesečno v Jugoslaviji Din 10, za inozemstvo Din 25. — Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Ameriška oporišča na angleških otokih

Anglija je odstopila Zedinjenim državam vojaška oporišča na otokih zapadne poloble, v zameno pa dobi 50 rušilcev — Tesnejše vojaško sodelovanje Anglije in Amerike

LONDON, 4. sept. s. (Reut.) Snoči je bil uradno objavljen sporazum med angleško in ameriško vlado, ki določa, da Zedinjene države takoj odstopijo Angliji 50 starih rušilcev, v zameno pa Anglija odstopi Zedinjenim državam za 99 let vrsto mornariških in letalskih oporišč v svojih kolonijah na zapadni polobli od Nove Fundlandije na severu do angleške Gvajane.

Glavne točke sporazuma so naslednje: Zedinjene države odstopijo Angliji 50 starih rušilcev tipa po 1200 ton, Anglija pa odstopi Zedinjenim državam oporišča brez vsake pristojbine. Zedinjene države bodo plačale le odškodnino lastnikom privatnega imetja, na katerih bodo ta oporišča. Točen obseg oporišč bo v najkrajšem času določila mešana ameriško-angleška komisija. V glavnih obrisih so meje oporišč naslednje:

V Novi Fundlandiji na polotoku Avalor in ob južni obali.

Na Bermudih ob vzhodni obali in ob Velikem zalivu.

Na Bahamskem otočju ob zapadnih obalah.

Na Jamaiki ob južni obali.

V Malih Antilih na zapadnih obalah otkov Antigua in St. Lucia.

Na otoku Trinidad ob zapadni obali ob zalivu Parid.

V angleški Gvajani 50 milj od glavnega mesta Georgetown.

Sporazum je bil objavljen v obliki izmene pisma med angleškim veleposlanikom v Washingtonu lordom Lot' a-ncem in ameriškim zunanjim ministrom Hullom.

Ameriški vojaški strokovnjaki na Bermudih

WASHINGTON, 4. sept. s. (Reuter). Ze snoči so s posebnim letalom odstopili na Bermude ameriški vojaški strokovnjaki, da skupno z angleškimi izvedenci takoj določijo točne meje novih ameriških vojaških oporišč na otoku, kakor tudi vse druge podrobnosti v zvezi z ustanovitvijo novih oporišč.

Ameriški rušilci na poti v Kanado

NEW YORK, 4. sept. s. (Reuter). 12 ameriških rušilcev, ki bodo prepuščeni Angliji, je že dospelo v Boston ter bodo v najkrajšem času odšli dalje v Kanado. Do kanadskih luk bodo rušilce prepeljale ameriške posadke, nakar jih prevzame takoj angleška vojna mornarica. Mornariški krogi v Kanadi so že pripravili vse potrebno za prevzem rušilcev.

Vsi rušilci, ki so jih Zedinjene države odstopile Angliji, so v popolnoma porabnem stanju. Vsak ima po 1200 ton in vsak je oborožen s 4-palčniimi topovi in 21-palčnimi lansirnimi cevmi za torpede.

Odmev v Ameriki

WASHINGTON, 4. sept. s. (Reuter). V Zedinjenih državah je bil angleško-ameriški sporazum o odstopitvi starih rušilcev oziroma mornariških in letalskih oporišč v splošnem topu pozdravljen, razen v krogih izolacionistov. Republikanski kandidat za predsedniške volitve Wendell Willkie je izjavil, da bo ameriško prebivalstvo brez dvoma odobravalno odločitev vlade, pri čem pa je, da bi moral preds. Roosevelt glede tega sporazuma vprašati najprej kongres za dovoljenje.

Med demokratskimi člani kongresa se čujejo izključno pohvalne izjave o sporazumu. Nasprotno izražajo nekateri izolacionisti mnenje, da pomeni sklenjeni sporazum zopet nov korak Zedinjenih držav za vstop v vojno.

Veliko zadovoljstvo v Angliji

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Vsi današnji angleški listi toplo pozdravljajo angleško-ameriški sporazum o odstopitvi ameriških rušilcev Angliji in angleških mornariških in vojaških oporišč Zedinjenim državam. Listi naglašajo predvsem, da ne pomeni ta sporazum samo važnega ojačanja pomorske sile Anglije, temveč je tudi zgovoren primer uspešnosti svobodnega in miroljubnega sodelovanja med Anglijo in Zedinjenimi državami. »Times« pravi, da je odstopitev ameriških rušilcev Angliji najzgovornejši dokaz želje Zedinjenih držav, da nudijo Angliji v okviru možnosti vso materialno pomoč v sedanji vojni. List pravi, da so odstopljeni rušilci sicer stari, toda nikakor ne zastareli. Doslej so igrali važno vlogo v ameriški vojni mornarici. S pomočjo ameriških rušilcev bo sedaj lahko Anglija izpolnila vrzeli, ki jih je povzročila kapitulacija Francije, ter bo lahko zopet uspešneje izvajala blokado Nemčije. Posebno uporabljajo pa bodo rušilci za spremstvo konvojov. List

opozarja na drugi strani, da Anglija Zedinjenim državam samo posoja oporišča na zapadni polobli, nikakor pa jih ni prodala, prav tako pa tudi ne svojih državljanov v svojih ameriških kolonijah. List naglašja, da angleški imperij pač ni na prodaj.

Tudi »Daily Telegraph« opozarja na važno vlogo, ki jo bodo imeli ameriški rušilci pri zožitvi blokade. Na drugi strani bodo sedaj Zedinjene države v ogromnem obsegu ojačile obrambo svoje atlantske obale in zlasti Panamskega prekopa. Anglija ni bila prav nič nevoljna, ko je odstopila Zedinjenim državam vrsto oporišč.

List opozarja, da so bile lokalne oblasti na vseh otokih, na katerih je Anglija dovolila Zedinjenim državam oporišča, prej konzultirane ter so vse pristale na odstopitev oporišč.

»Daily Mail« pravi, da je poročilo o angleško-ameriškem sporazumu važna novica ter spada med najugodnejše, kar jih je doslej prinesla vojna. List pravi, da se imajo Angličje prav za prav Nemčiji zahvaliti, ker se je sedaj ojačila angleško-ameriška zveza.

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

Preprečen prevrat v Rumuniji

V Bukarešti in po drugih rumunskih mestih so oborožene skupine ekstremistov skušale zasesti javne ustanove, kar pa so jim oblasti preprečile

BUKAREŠTA, 4. sept. e. (Stefani). Včeraj okrog 16. so bile telefonske zveze z inozemstvom in nekaterimi deli države same nenadno prekinjene. V zvezi s tem so rumunske pristojne oblasti izdale naslednje obvestilo:

V noči na 3. t. m. je prišlo do poizkusa, da se porušita red in mir v državi. Skupina mladeničev v vojaških uniformah je vdrla v prostore radijske družbe, katere poslopje je v bližini prestolnice. Izjavili so, da so prišli za ojačenje straže. Člani te skupine so uničili več aparatov. Obenem je druga skupina uniformiranih mladeničev skušala izvršiti nekaj podobnega tudi v centrali telefonske družbe v Bukarešti. Naposled je nekdo izsteril pred kraljevskim dvorom več strelcev iz samokresa. Vsi mladeniči so bili takoj aretirani. Slični poizkusi, ki pa niso imeli posledice, so bili hkrati izvršeni tudi v Braşovu in Konstanci. Vsi udeleženci tega nasilja so bili takoj aretirani in je bila uvedena preiskava.

Slične komunikacije o rušenju javnega reda in varnosti je izdalo ob 1. ponoči tudi notranje ministrstvo. Komunikacije pravi, da so bili vsi krivci aretirani in da je načrt ekstremnih elementov propadel.

Atentat na kralja Karola

BUKAREŠTA, 4. sept. e. Snoči je bil poizkusen tudi atentat na kralja Karola. Nekdo je vdrl preko ograje kraljevskega dvorca ter oddal sedem strelcev na razsvetljena okna palače. Po aretaciji je izjavil, da je nameraval ubiti kralja.

BUKAREŠTA, 4. sept. s. (Reuter). Preiskava o snočnem atentatu na kralja Karola, kakor tudi o drugih incidentih, ki so se snoči pripetili, kaže, da je Zelenza garda pripravljala pravi državni prevrat v Rumuniji.

Predvsem so ugotovili, da je atentator na kralja vojda Zelenze garde Horeon Sima, ki je bil še pred nekaj meseci kot zastopnik Zelenze garde imenovan za ministra, pa je bil pozneje pri rekonstrukciji vlade zopet izločen. Poleg atentata samega je bilo ugotovljenih še več drugih poskusov zasesti kraljevo palačo. Kralj Karol se je v trenutku, ko so bili oddani strelci, nahajal v palači.

Oddelek upornikov je snoči poskušal zasesti tudi radijsko postajo in telefonsko centralo. Rumunski radio je za nekaj časa prekinil svojo oddajo in je bilo več telefonskih kablov prerezanih.

Zadnja poročila pravijo, da je imela Zelenza garda namen prisiliti kralja k odhodu v inozemstvo.

Do uporov Zelenze garde je prišlo tudi v mestih Braşov, Konstanca in Beneasa.

Ostavka dveh državnih podtajnikov

Bukarešta, 4. sept. AA. (DNE). Državna podtajnika Simonescu in Crebu, ki sta bila člana rumunske vlade kot predstavnika »generacije iz 1. 1922« sta podala ostavko, ki je bila sprejeta. Simonescu je bil državni podtajnik ministrstva za ljudsko zdravje, Crebu pa državni podtajnik prosvetnega ministrstva.

Spopad med rumunskimi in madžarskimi vojniki

CLUJ, 4. sept. e. Z rumunske dobro obveščene strani se doznavja, da je nastal preteklo noč blizu vasi Certoza pri Satu Mare spopad med rumunskimi in madžarskimi vojniki. Padlo je 80 Rumunov. Madžari pa so imeli okrog 100 mrtvih. Rumunske oblasti v Cluju izjavljajo, da je bil ta incident lokalnega pomena kot posledica napetosti, ki je vladala v Rumuniji zaradi arbitraže na Dunaju, vedno bolj pa se opaža, da postaja odpor z rumunske strani čim dalje manjši.

BUKAREŠTA, 4. sept. s. (Reuter). Nemir na ozemlju, ki ga mora Rumunija odstopiti Madžarski, se nadaljuje. V več mestih je prišlo do plenitev.

Maniu opustil odpor

BUKAREŠTA, 4. sept. s. (Reuter). Vodja opozicije dr. Maniu je izjavil, da ne bo več organiziral odpora v onem ozemlju, ki ga je Rumunija odstopila Madžarski, pač pa bo še nadalje organiziral svojo stranko v onem delu Transilvanije, ki se ostane pod Rumunijo.

BUKAREŠTA, 4. sept. e. Razburjenje in narodna žalost, ki sta prevzela rumunski narod po dunajski arbitraži, sedaj polagoma pojenjujeta in se prebivalstva polagoma pomirja. V vladnih krogih poudarjajo, da je bila ta rešitev logična posledica politike, ki so jo vodile prejšnje vlade. Žrtve Rumunije so res velike, vendar pa niso pretirane glede na dejstvo, da je Rumunija morala izbirati med mirom in vojno.

Mnogo vpliva za pomirjenje prebivalstva upanje v možnost gospodarske obnove države in novega življenja na novi podlagi. Zato se polagoma otrasa nerazume. Veste iz Transilvanije ne zbuja več velike zaskrbljenosti. Prepoved vseh demonstracij je stila odpor prebivalstva in mu vzela možnost, da se upre in se na ta način poruši mir v državi. Vlada v Bukarešti se zaveda, da je od lojalne izpolnitve dunajskih sklepov odvisen obstoj Rumunije. To je uvidel tudi šef rumunske kmečke stranke Maniu, ki se je vrnil v Cluj brez kakih posebnih političnih namenov. V nasprotju s prejšnjimi vestmi bo zastavil svojo avtoriteto, da se pomirijo strasti. V prestolnico Transilvanije je prispel zato, da uredi svoje osebne posle. Med-

Letalski boji nad Anglijo

Trije večji napadi na okolico Londona

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Po zadnjih podatkih letalskega ministrstva je bilo včeraj nad Anglijo sestreljenih skupno najmanj 25 nemških letal. Angličje so izgubili v teku dneva 15 lovskih aparatov, vendar se je 8 pilotov rešilo.

London je imel včeraj tri letalske alarme. V središču mesta ni bilo med nobenim alarmom opaziti nemških letal in tudi ni bilo čuti protiletalskega topništva. Zadnji alarm je bil zvečer.

Nemci so v teku dneva podvzeli tri večje poskuse napadov na bližino Londona. Prvi napad so zjutraj izvršile istočasno tri formacije, ki so priletele nad Anglijo od jugovzhoda oziroma juga proti ustju Temze. Na južnovzhodno Anglijo je bilo ob tej priliki vrženih nekaj bomb, ki pa niso povzročile niti žrtve niti škode.

Popoldne je bilo opaznih zopet več sovražnih formacij nad Kentom in Temzo. Le malo nemških letal je preko neposredne bližine obale dospelo v notranjost dežele. Vrženih je bilo nekaj bomb, ki pa so povzročile le neznatno škodo.

Glede tretjega napada uradni podatki še niso na razpolago.

LONDON, 4. sept. AA. (Reuter). Prvi večerajšnji alarm je bil v Londonu v trenutku, ko so predsednik vlade Churchill, ministri Halifax, Eden in Greenwood, kakor tudi ostali člani kabineta prisostvovali službi božji v westminsterski opatiji o priliki obletnice vojne. Božja služba je bila zaradi alarma podaljšana. Prisostvovali ji je tudi poslanik Zedinjenih držav. Včeraj je bil London osrednja točka napadov iz zraka. Do 14.30 po Greenwichu je bilo sestreljenih 23 nemških letal. Ko je bil v Londonu ob 9.22 po Greenwichu prvi alarm, se je razvila ob jugovzhodni angleški obali huda letalska bitka. Najprej so angleška letala odvojila nemške lovce, ki so spremljali bombnike. Drugi znak za

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

14.000 letal za Anglijo

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter poudaril, da predstavlja pridobitev 50 ameriških rušilcev neprecenljivo vrednost za angleško mornarico, zlasti za službo v konvojih. Obenem je bilo s sporazumom ojačeno dobro razmerje med Anglijo in Zedinjenimi državami.

NEW YORK, 4. sept. e. Po poročilih iz Washingtona sta ameriški odbor za narodno obrambo in komisija za dobavo ameriški vojski in vojni mornarici izdelala

14.000 letal za Anglijo

LONDON, 4. sept. s. (Reuter). Mornariški minister Alexander je ob sklenitvi an-

gleško-ameriškega sporazuma izrazil

Vse naše naročnike ponovno opozarjamo, da smo bili zaradi splošne podražitve tiskarskih potrebščin prisiljeni zvišati naročnino na naš list, in sicer

na 14 din mesečno

Naročnike prosimo, da to pri nakazilu naročnine upoštevajo, ker zvišanje naročnine velja že od 1. septembra 1940

Angleški poleti preko Švice

Bern, 4. sept. s. (Stefani). Zaradi pomenega poleta angleških letal preko švicarskega ozemlja se je večer predsednik zvezne republike dalje časa posvetoval s člani vlade. Iz dobro poučenih krogov se je zvedelo, da bo v primeru, če angleški odgovor na zadnji švicarski protest zaradi angleških poletov preko Švice ne bo zadovoljiv, švicarska vlada poklicala svojega poslanca v Londonu na poročanje v Bern.

Bern, 4. sept. br. (SDA). Vrhovno poveljstvo švicarske vojske je večer dopoldne objavilo naslednji komunikacijski:

Tu je letalo so se v pretekli noči znova pojavila nad Švicco. Noč je bila izredno jasna. Ugotovljeno je bilo, da so priletela nad Švicco sredi noči v smeri Boncourt — Zeneva ter odletela iz Švice v smeri Zeneva — Chassio, drugo pa priletela iz smeri Simplon — Lausanne in odletela iz Švice v smeri Delemont — Boncourt. Letalo so bila vse čas po 4000 do 5000 m visoko. Skupno jih je bilo približno 20. Na obmejnih postojankah jih je obstreljevalo protiletalsko topništvo.

Tudi na severni meji se je pojavilo nad švicarskim ozemljem neko zelo veliko tuje letalo. Kakor kaže, je bilo na nemški strani obstreljevano od protiletalskega topništva. Glede na vse podane okoliščine je soditi, da so bila letala iz Anglije.

Beg francoskih letal iz Maroka

Madrid, 4. sept. s. (Reuter). Po informacijah iz Algecirasa je večer pribežalo iz Maroka v Gibraltar zopet 10 francoskih vojaških letal. Doslej je prispelo iz Maroka v Gibraltar skupno že 35 francoskih letal.

Japonski ultimati Indokini

Tokio, 4. sept. s. (Reuter). Uradnik japonskega zunanjega ministrstva je izjavil izjemo iz Indokina, da ni zunanjemu ministru niti enega neznanega o japonskem ultimatu, ki naj bi bil izročen preteklo nedeljo francoski Indokini.

Vest o ultimatu je bila uradno objavljena v prestolnici francoske Indokine Saigonu.

Še ena francoska kolonija

London, 4. sept. s. (Reuter). General de Gaulle je sredi objavil po radiu, da se je tudi francoska kolonija Tahiti na Tihem oceanu pridružila francoskemu narodnemu odboru v Londonu.

Spremembe v nizozemski vladi

London, 4. sept. s. (Reuter). Predsednik nizozemske vlade v Londonu de Geer je iz zdravstvenih razlogov podal ostavko. Kraljica Vilijmina je imenovala dosednjega justičnega ministra prof. Schefferandea za ministrskega predsednika.

Istodnevno je bila izvršena večja rekonstrukcija nizozemske vlade.

Ruske vojaške vaje ob zapadni meji

Moskva, 4. sept. s. (Tass). V vojaškem okrožju ob zapadni sovjetski meji so bili večer zaključeni študijski in taktični manevri pod osebnim vodstvom vojnega ministra maršala Timošenkina, pod čegar vodstvom je bila izvršena postavljena strategična naloga.

Manevrom so prisostvovali tudi šef generalnega štaba general Mereškov, poveljnik zapadnega posebnega vojaškega okrožja in poveljnik armade tankov general Pavlov ter član vojnega sveta zapadnega okrožja Pomenjev.

Smrt Puškinovega vnuka

Moskva, 4. sept. s. (Tass). V nedeljo je umrl v Moskvi v starosti 71 let vnuk pesnika Puškina Grigorij Aleksandrovč Puškin.

Rusko madžarski trgovinski dogovor

Moskva, 4. sept. s. (Tass). Nova rusko-madžarska trgovinska pogodba določa izmenjavo blaga za prvo leto v vrednosti 3 in pol milijonov ameriških dolarjev za vsako stranko. Pogodba stopi v veljavo 15. septembra.

Zrtve eksplozije v municijski tovarni

Rim, 4. sept. s. (Ass. Press). Po uradnih podatkih je bilo pri eksploziji, ki se je pred dnevi pripetila v municijski tovarni v Boulougu ubitih 38 oseb in ranjenih 174.

Iz Kranja

— Sokolska proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. bo danes zvečer ob 20.30 v telovadnici v Narodnem domu. Proslava je združena s slavnostnim zborom sokolskega članstva in telovadno akademijo, na kateri bodo nastopili vsi oddelki. Za sokolsko članstvo je udeležba obvezna, ostala javnost je vladno vabljen. Vstopnine ni, pač pa se hvaležno sprejemajo prostovoljni prispevki.

— Dela na cesti skozi Kranj sedaj hitro napredujejo, tako da bodo še ta teden položene kocke na Vidovdanske cesti do križišča pred Staro postjo. Sedaj tlakujejo s kockami desno polovico cestišča od Beksela proti križišču vrh Jelenovega klanca. Ko bo delo končano na obeh polovicih, bo takoj vzpostavljen normalen promet, ker je Blejska cesta od Beksela do pričetka betonskega cestišča že tlakovana. Tako bo preostalo samo še Jelenov klanc, ki pa bo še ta mesec tlakovan. Glede na to, da povzročajo vozovi na klanec cestišču prevelik ropot, bi priporočali občini, da po končanem tlakovanju zalije kocke s spramskom. Ker to n. predvideno v načrtu oziroma v proračunu, bi morala občina pač sama nositi stroške.

GRANDIOZNI — MONUMENTALNI RUSKI VELEFILM
Mogočna filmska epopeja o ustanovitvi velike mogočne Rusije, film o legendarnem carju graditelju nekdanje slavne prestolnice. — Sodelujejo največji umetniki hudožestveniki N. Čerkasov, N. Simonov, A. Tarasova, Kino Matica
Po knjižnem delu A. Tolstoj. — Režiral največji mojster sedanjosti: Vlad. Petrov. — Ob 18., 19. in 21.

Blizu 50.000 udeležencev velikih svečanosti ob odkritju spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani — Do večeraj priglasi 172 društev iz 72 zastavami

Ljubljana, 4. septembra. Delovni odbor za odkritje spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani je imel sredi pred odkritjem zadnje plenarno sejo, na kateri so načelniki posrednih oddelkov poročali o zadnjih pripravah za eno največjih svečanosti, kar jih je kdaj doživela Ljubljana. Odbor je opravil ogromno organizacijsko delo. Časa je imel malo, vendar pa je vse organizirano in pripravljeno tako, da bo svečanost tudi glede organizacije na visoki ravni.

Do večeraj je bilo priglasi 172 društev, ki jih bo zastopalo 550 delegatov iz 72 zastavami. Pripominjamo, da so to večinoma samo centralna društva. Poleg tega se je do večeraj prijavilo 155 sedanjih županov in 93 zastopnikov državnih uradov. Vsa vabila so bila pravčasno razposlana. Na slavnostne prostore bo vse točno razporejeno, vsaka deputacija bo imela svoj prostor. Vsi dohodki iz Zvezde se zapro v petek ob 8.30 na kordonih.

Do večeraj je bilo razposlanih 13.777 izkaznic. To so pa samo udeleženci svečanosti iz oddaljenih krajev. Iz bližnjih krajev udeleženci sploh niso naročili izkaznic, ker se pripeljejo mnogi v Ljubljano z avtobusi, avtomobili, kolemi in vozovi. Tako lahko računamo, da bo prisostvovalo svečanemu odkritju spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru I. v Ljubljani blizu 50 tisoč ljudi. Pri toliki množici bo treba seveda skrbeti za vzdrževanje reda. To delo je poverjeno rediteljskemu oddelku, ki je zbral dovolj izkušenih rediteljev, da bo svoji nalogi kos. Dobro bo organizirana tudi zdravniška služba. Za vsak primer bodo pripravljene 4 ekipe samarijanov, ena bo v Bahovevi lekarni, druga v veži Kazine, tretja pred uršulinskim samostanom, četrta pa v veži kina Matica.

Danes dopoldne so kraljev lik za nekaj časa odkrili, da so ga mogli fotografirati. Na dan svečanosti se bodo namreč prodajale tudi razglednice s kraljevim likom, na kar zlasti opozarjamo filateliste, ker bo pošta Ljubljana I. žigosala v petek vso odposlano in sprejeto pošto s posebnim žigom. Občinstvo tudi opozarjamo na spominke znake in Spominjski zbornik, ki se dobe v trafikah v središču mesta.

Navodila za potrjevanje izkaznic v Ljubljani

Izkaznice se bodo žigosale na sledečih mestih:

— v petek v Udrženju rezervnih oficirjev, vestibul Zvezde, od 11. do 19. ure, poslovalnica Putnika, na Tyrševi cesti, na kolodvoru Ljubljana gl., v Mesnem domu na Kerkovem trgu od 6.30 do 9. ure, na letnem telovadišču Sokola v Tivoliju od 6.30 do 9. ure, v vestibulu Jugoslovanske tiskarne od 6.30 do 9. ure;

— v soboto v pisarni Udrženja rezervnih oficirjev (od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure) v Zvezdi, Kongresni trg 1, poslovalnica Putnika, na Tyrševi cesti;

— v nedeljo v pisarni Udrženja rezervnih oficirjev v Zvezdi Kongresni trg 1 (od 8. do 12. ure).

Cetrtnska vožnja velja samo na podlagi izkaznice (svikaste barve) odbora za odkritje spomenika Viteškemu kralju v Ljubljani. Te izkaznice se dobe v občinskih pisarnah na deželi ter pri poslovalnicah Putnika po ceni 2 din.

Pri nakupu voznih listov zahtevajte pri potniških blagajnah obrazec K-14 rdeče barve za ceno 2 din.

Udeležba se bo na žel. obrazec K-14 potrdila le ob istodnevni predložitvi izkaznice odbora. Brez te se nikomur ne bo žigosal žel. obrazec. Zato naj vsakdo pazi, da ne izgubi ene ali druge izkaznice, ker sicer se ne bo mogel okoristiti z brezplačno vožnjo ob povratku.

Vsak udeleženec mora pred odhodom iz Ljubljane predložiti v žigosanje izkaznico in obrazec K-14 zaradi potrditve o udeležbi odboru za odkritje spomenika Viteškemu kralju v Ljubljani na zgoraj navedenih mestih. Cetrtnska vožnja velja na potu v Ljubljano od 4. do 6. t. m., na povratku pa od 6. do 8. t. m. za vse razrede in vse vlake razen ekspresnih.

Odbor.

— Rezervni oficirjem. Za rezervne oficirje, ki so dolžni prisostvovati na rojstni dan kralja Petra II. službi božji in ki se pozneje udeležijo odkritja spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru I. je predpisana službena uniforma, to je škapla ali kapa, sablja in čarapa ali pa škapla z opaskom, oprtačen in nožen, sive rokavice in eno (najvišje) odklovanje. Kdor nimaa primerne uniforme naj pride v temni civilni obleki z znakom Udrženja. Znak se dobe v pisarni pododpora Ljubljana, Kazina II. nadstropje. Odobrena je cetrtnska vožnja na železnici. Izkaznice za znižano vožnjo dobe rezervni oficirji pri svojih občilih ali v bliznarih Putnika. Zbor bo 6. septembra ob 8.30 pred spomenikom kralja Petra pred magistratom, kjer položijo Udrženje rezervnih oficirjev venec, potem pa odokorajo rezervni oficirji z zastavo Udrženja na Kongresni trg k odkritju kraljevega spomenika. Svečanosti se udeležijo tudi predsednik Udrženja ing. Nikodije Bogdanović z deputacijo.

— Strelci Ljubljanskega strelskega okrožja se obveščajo, da je zbirališče za udeležbo k slavnostnemu odkritju spomenika kralju Aleksandru I. v petek 6. septembra 1940 od 8. do 10. dopoldne, pred palačo »Grafike« ob Masarykovi cesti, od koder je skupen odhod vsega članstva, z zastavo, na slavnostni prostor. Opozarja se vse članstvo, da posameznikom dostop na slavnostni prostor ne bo dovoljen. Uprava.

— Opozorilo vodstvom osnovnih, mešanih in srednjih šol. Ker je po zaključku svečanosti odkritja spomenika pričakovati gnečo ob spomeniku, je potrebno, da se mladina ne izpostavlja nevarnosti, da pride v gnečo. Zato se vodstva naprošajo, da upoštevajo navodila rediteljev, ki bodo po zaključeni svečanosti oddrili predvsem odhod šolske mladine s slavnosti v urejenih vrstah v isto smer, iz katere so prišli.

Mladini naj se naroči, da se dopoldne, ko bo domnevno trajal gneča, ne vrača pred spomenik.

Sreška organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani priredi na predvečer odkritja kraljevega spomenika v opernem gledališču slavnostno akademijo. Akademijo otvoril predsednik Sreške organizacije vojnih dobrovoljcev g. Josip Jeras s pozdravnim nagovorom. Nato zapoje gđ. Milica Poljanarjeva Lajovčeva »Begunka pri zibelki in Pavličev »Kaj mi pravi ptiček ta?« Akademik Berger Marjan bo recital »Zupandčev« 11. oktobra 1934. O liku kralja Aleksandra I. bo govoril predsednik Zvezde vojni dobrovoljcev v Beogradu, podpolkovnik-invalid Lujo Lovrič. Član drame Ivan Levor bo govoril besede o materi iz Golive igre »Dobruža 1916«. Odmor. Drugi del sporeda: Operni orkester bo izvajal Rabaudovo simfonijo »Nočna procesija«. Operni pevci Eric Lupša zapoje arijo kneza Gremila iz Čajkovskega opere »Evgenije Onjegin« in Stanika Premrla »Znamenje«. Nato bodo izvajali člani drame Cesar, Jan, Gregorin in Potokar Pavlinov Igrakaz iz življenja vojnih dobrovoljcev na solunski fronti »Tako je bilo«. Akademijo zaključijo državna himna, ki jo izjaja operni orkester. Akademijo je zrealiziral prof. O. Šest, pevke in orkestralne točke vodi operni kapelnik A. Neffat. Začetek ob pol 9. (v četrtki 5. t. m.) Cene od 24 din navzdol. Vabljeni so vsi brez izjeme. Predprodaja vstopnic pri dnevnih blagajni v operi.

Glasbena Matica v Ljubljani. Slavnostni koncert ob priliki odkritja spomenika kralja Aleksandra I. v petek ob 16. pred poslopjem Glasbene Matice (Vegova ulica) v korist zimske pomoči ljubljanske mestne občine ima naslednji spored: 1) državna himna — pojo združeni mešani pevski zbori — dirigira Premel Mirko. 2) Leskovci Bogo: Domovina — simfonična pesnitev za veliki orkester, nagrajena od kr. banske uprave s I. nagrado, prva izvedba, Dirigira Neffat Anton. 3) Gotovac Jakov: Himna svobodi, pojo združeni mešani pevski zbori z orkestrom Ljubljanske filharmonije. Dirigira Neffat Anton. b) Venturini Fran: Kralj Matjaž — pojo združeni mešani pevski zbori s spremljevanjem godbe na pihala. Dirigira Premel Mirko. Odmor. 4) Beran Emerik: Slavnostna koračnica, dirigira Svetel Herbert. 5) Jenko Davorin: Kosovo — dirigira v. k. Smrekar Lojze. 6) Pešta Jan: Jugoslavija — svečana uvertura posvečena gen. Maistru dirigira v. v. k. Herzog Ferdo. Igrajo združene godbe: 40. pri Triglavskega, godba »Sloga« in godba I. plan. polka v Škofji Loki. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

— Besede kralja Aleksandra I. Da se oddolžijo spominu svojega blvskega vrhovnega zapovednika Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ob odkritju njegovega spomenika v Ljubljani, bodo izdali naši vojni dobrovoljci zbirko »Prevedenih kraljevih zgodovinskih govorov, manifestov, listov in izjav kot 3. zvezek svoje »Dobrovoljske knjižice« pod naslovom »Besede kralja Aleksandra I.«. Opozarjamo občinstvo na to zbirko, ki je doslej Slovenci še nismo imeli. Knjižica izide v četrtki 5. t. m. v omejeni nakladi in se bo prodajala na dan odkritja spomenika in pozneje po ljudski ceni 10 din. Naroča se pri Sreški organizaciji vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, Francišanska ul. 10.

— Poštni žig za 6. septembra. Ministrstvo pošte je na prošnjo odbora za posta-

PETER VELIKI

Malo pred to smrtno nesrečo je enaka usoda doletela šolarja Knava Jožeta, učenca I. razreda tukajšnje šole. Na Jagnjenici, kjer ima njegov oče posvetilo v gostilni, so otroci skakali po skladenih drvi, po sebnem drzen je bil mali Joško, ki je splezal na najvišji vrh, od koder je potem plezal zopet nazaj. Težak tram pa se je skotalil nanj ter ga oplazil z vso silo po glavi, da se je takoj onesvestil. Iz globokozeve rane mu je curkoma lila kri. Poklicali so banovinskega zdravnika g. dr. Karla Matka, ki pa je ugotovil samo smrt. Pokojni je bil najmarljivejši učenec v lanskem I. razredu. S starši ponesrečenih otrok globoko sočustvuje tud učitelstvo radeške ljudske šole. Naj počivata v miru!

Koleinica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 4. septembra: Rozalija, Ida

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matica: Peter Veliki
Kino Sloga: Prepevovana ljubezen
Kino Union: Towerski krvnik
Kino Moste: Zena ustvarja zgodovino

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevr. Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta 47.

Prijatelji tuje lastnine

Ljubljana, 4. septembra. Varnostne oblasti že nekaj dni zasledujejo 30letnega hlapca Adalberta Hermava iz Trbovelj. Hermav je zaradi tatvarstva večkrat sedel v zaporu nedavno je še služil pri posestniku Martinu Zupančiču v Bukovici v občini Vače, kateremu je ukradel 11 tisočakov, potem pa pobežnil. Sled za njim je vodila do Zagreba in potem nazaj do Sevnice, od koder pa je izginil brez sledu.

Po okolici Škofje Loke se je klatil bivši gostilničar Lovrene Kumer, ki je izvalil na sleparski način od posestnice Antojije Sifer več stotakov. Kumer je nadaljeval s sleparstvom in prodal lesnemu trgovcu Pavlu Hafnerju v Škofji Loki smreke, za katere je najprej zahteval na račun 1000 din, po nekaj dneh pa še dva tisočaka, ki ju je tudi dobil. Prodajal je seveda tudi smreke in se je Hafnerju predstavil kot posestnikov sin Ivan Zevnik iz Smednika. Sleparja, ki je izginil, še niso mogli izslediti.

Iz zapora okrožnega sodišča v Novem mestu je te dni pobežnil 23letni Anton Rodič iz Vel. Gabra na Dolenskem. Rodič je dolgo skoro nemoteno kradel po samotnih naseljih po Dolenskem in so ga orožniki šele nedavno izsledili. Komaj pa so ga oddali sodišču v Novem mestu, je zlikovec že spet pobežnil. Zasledovani Rodič se je najbrž zatekel kam v skrito vasio, iz katere bo spet hodil krast po okolici.

Bivša služkinja Ana Oblak iz Ljubljane je osleparila več strank v Ljubljani in ljubljanski okolici, kjer so jo stražniki in detektivi zamažali iskali. Oblakova je izginila na Stajersko, kjer sedaj slepari in krade po okolici Maribora in Celja. V Celju je oni dan ukradla Tereziji Pestevšek 1500 din in spet pobežnila zasledovalcem.

Iz Radeč

— Našim cenjenim naročnikom. Te dni so dobili naši naročniki polnočnice. Naprosamo jih, da poravnajo naročnino za »Slovenski Narod« zlasti še oni, ki so v zastanku za več mesecev. Mesečno naročnino pa lahko plačajo tudi pri trgovcu g. Ontonu Kosu v Radečah št. 33 G. Kos zbira naročnino v svoji trgovini do 8. vsakega meseca, nakar jo nakaže s skupno polnočnico upravitelstvu. Pri njem se lahko zgledate tudi novi naročniki. Nakažite mu samo 14 din, naslednji dan boste dobili »Slovenski Narod« dostavljen že na dom in to takoj v prvih popoldanskih urah. — Naročajo, širite in čitajte »Slovenski Narod«, saj je to edini slovenski popoldanski dnevnik, ki izhaja že nad 70 let ter prbuje zanimive in najnovejši vesti iz zunanjega sveta z najaktualnejšimi političnimi članki ter je poleg tega najbolje informiran list iz vsega Zasavja. Zato ne odlašajte in vplačajte še danes g. Kosu 14 din za naročnino.

— Prošnja CMD v Radečah. Kakor znano, je tajnik CMD v Radečah g. Robert Premereštin povodom smrti blvskega predsednika mestne občine g. Antona Polanca nabral pri njegovih številnih prijateljih 500 din, kateri znesek je CMD namenila radeškim siromasnim otrokom. Ker je beda nekaterih otrok res velika, zlasti v začetku šolske leta, ko morajo nekateri starši kar po več otrok pošiljati v šolo, prosimo, če bi podružnica CMD dala omejen znesek upravi ljudske šole, ki bo z njim nakupila šolske potrebščine za najsiromasnejšo mladino.

— Pomanjkanje učne moči. Po premoštvju ge Arhar Valerije, ki je bila letošnjo pomlad na lastno prošnjo iz družinskih razlogov premeščena s tukajšnje ljudske šole v Dolenjo vas pri Ribnici, je nastala na šoli občutna vrzel. Šolska oblast je za letošnje leto vnovič odobrila otvoritev sedmega oddelka, katerega pa ni možno vzpostaviti, dokler ne bo nameščena nova učna moč. Zaradi tega morajo biti II., III. in IV. razred višje ljudske šole združeni. Ker traja tako stanje na šoli zaradi boleznij in drugih neprilik že od 1. oktobra 1. 1938, prosimo šolsko oblast, da nam po možnosti čim prej pošlje novo učno moč.

— Šolska vest. Sredi avgusta se je poročil tukajšnji šolski upravitelj g. Adalbert Božič z gđ. Francisko Kofaltovo, učiteljico iz Svibnega. Takoj po poroki je bil poklican na orožne vaje. Upraviteljske posle opravlja mesto njegove najstarejše učne moči gđ. Marica Grobovšek. S tem se obveščajo vse stranke, da se v upraviteljskih poslih obračajo nanjo.

Borzna poročila

CURIE, 4. sept. Beograd 10.—, Pariz 10.—, London 17.625, New York 439.—, Milan 22.15, Madrid 40.—, Berlin 175.50.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Enoletni trgovski tečaj v Novem mestu

s pravico javnosti vpisuje dnevno. Šolnina din 180. Začetek pouka 9. septembra

6. september

v Radečah

Radeče, 3. septembra. Tukajšnje sokolstvo, ki je v nedeljo praznovalo 30letnico svojega obstoja, se pripravljala, da dostojno proslavi rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II., staroste Sokola kraljevine Jugoslavije. Že na predvečer rojstnega dne se bo mesto ovile v državne trobojnice, ki bodo plapolale raz sleherni hišo. Sokoli bodo imeli v svojem novem domu pod vodstvom staroste br. Laznika svečano sejo. Vstop k svečanosti je brezplačen. Občinstvo se naproša, da v znak vdčnosti kralju in njegovevemu domu postavi kraljevo ali sliko kraljevega doma v izločbeno in navadna okna, ki jih naj osvetljuje na predvečer sij lampiončkov.

Na rojstni dan bo ob 9. masa ki jo bo bral tukajšnji župnik g. Anton Lovšin.

Udeležili se je bodo poleg mladine in učitelstva tudi vsi državni uradniki in razna društva. Sokoli v krajih pa pohite ta dan k svečanemu odkritju spomenika kralja Aleksandra s prvim vlakom v Ljubljano. Ker se bo te svečanosti udeležilo tudi številno učitelstvo, se bo vršila šolska proslava že v četrtki zadnje ure pouka.

Promet z živimi parkljarji

Ljubljana, 4. septembra. Ban dravske banovine je izdal naslednjo naredbo:

Ker je slavinak in parkljevka v banovini Hrvaški in v dunavski, drinski in vrbaški banovini že prenehala in ni več nevarnosti, da bi se v prometu z živimi parkljarji vnašala ta kužna bolezen iz navedenih banovin v dravsko, ukinjam z današnjim dnem naredbo za preprečitev širjenja slavinak in parkljevke in odrejam:

1. Prepovedano je v trgovskem prometu goniti po javnih cestah goveda dalje kot 30 kilometrov. Svinje, ovce, koze in teleta je sploh prepovedano goniti v trgovskem prometu peš po javnih cestah ali poteh in se tudi ne smejo prevažati na vozilih z govejo vprego. Obenem je prepo-

vedano vsako obhodno trgovanje s temi živalmi od hiše do hiše.

2. Hlevi trgovcev z živino in mesarjev morajo biti veterinarsko-redarstvenim predpisom primerno urejeni in oblastveno odobreni po obšeeupravnem oblastvu prve stopnje. Hlevi za trgovsko živino morajo biti popolnoma ločeni od hlevov za drugo dobručo živino. Hlevi morajo biti razkuženi po vsakokratni odprodaji, najmanj pa vsak mesec enkrat. Izvršitev razkuževanja nadzoruje predvsem občinsko oblastvo.

3. Trgovci z živino morajo voditi seznam trgovske živine, v katerem morajo biti vpisani za vsako žival prodajalec, kupec, občina ter številka živinskega potnega lista. Seznam mora biti na razpolago vsak čas za vpogled oblastvenim organom.

4. Prevoz konj, goved, telet, ovac, koz in svinj po železnici se mora napotiti do one železniške postaje, ki je najbližja namembnemu kraju. Prevoz klavnih živali po železnici se mora napotiti do železniške postaje, kjer se bo klanje izvršilo, in samo v kraje, kjer je oblastveno odobrena klavnica.

Prekršji gornjih odredb se bodo kaznovali po čl. III zakona o odvračanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni v denarju do 900 dinarjev ali z zaporom do 30 dni.

Ta naredba stopi v veljavo osmi dan po razglasitvi v »Službene mlistu kr. banske uprave dravske banovine«.

Dve smrtni nesreči

Radeče, 3. septembra. Močilno je mala zagorska vasio, uro hoda od Radeč. Tu so v zadnjem času pričeli lov na polhe, katerega se je udeležil tudi šolarček Gole Rafael, učenec II. razreda tukajšnje šole. Urno je plezal z bukve na bukev ter nastavljal pasti polhom. Po nesreči je deček padel z 18 m visoke bukve ter se smrtno nevarno poškodoval. Ljudje in domači zdravniki so mu nudili prvo pomoč. Zal pa je bil ves trud zaman. Siromak je imel počeno lobanjo in je v nezavesti kmalu izdihnil.

Pokojni je bil sin posestnika Goleta z Močilne, kateremu je nedavno požar uničil skoro vso domačijo. V sredo so ga pokopali na tukajšnjem župnem pokopališču.

DNEVNE VESTI

V TEH SVEČANIH DNEH

V TRGOVINI DOBREGA BLAGA
BRATA VLAJ, Wolfova ulica 5

Iz Ljubljane

ANIH DNEH

nakupiti vse ono, kar ste se namenili.
in obleke, kakor tudi blago za moške
nakupituro sploh, dobite po reklamnih
romni izbiri

—Ij Iz umobolnice je pobegnil. Iz bolnice za duševne bolne na Poljanskem nasipu je te dni pobegnil 37letni Jože Kuček, doma iz občine Rake na Dolenjskem. Kuček, ki je hudo duševno bolan, se je najbrž zatekel kam na deželo in tava okrog.

SOKOL

— Sokolsko društvo Ljubljana-Mostje bo imelo svoj letošnji telovadni nastop v nedeljo, dne 8. t. m. na letnem telovadišču. Pričetek ob 3. popoldne. Po telovadbi se vsi ljudska zabava s plesom in srečovanjem. Vabimo k številni udeležbi. Zdravo!

MALI OGL

Beseda 50 par, davek posebej. Preklicli, tija
davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov
— — — — — Ponudbo za male oglase

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din

1501

50
različnih
modelov
dvookolov

SI LAMBORGHINI VEZNO OGLEDATE

IGN.VOK
Ljubljana, Tivolski trg 7

MIZARSKÉ STROJE

sešeh vrst priznane prvovrstnih
mamk "Teicherte," "Festec" itd.,
tako tudi kakovostno strojno

prodje, skobeljne nože, krošnje
in gaterske liste narodejte naj-
bolje ugodno na vselej s.m.u.
Specialna trgovina DOVŽAN
IVAN, Ljubljana, Frančiškani-
kova ul. 4, tel. 45-42. 38. L.

TRAJNO ONDULACIJO
vseh modernih frizurah proti
garanciji za ceno din 35 Vam
napravi salon »PIRC«, Ljub-
ljana, Florjanska 6. 2055

OROŽJE
lovsko-sportske
razne novosti
na orožje in
poročila orož-
arstva, Zagreb, Ju-
log din 5,

—c **Razmere na delovnem trgu.** Pri celjski borzi dela se je od 21. do 31. avgusta na novo prijavilo 98 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 48 oseb, posredovanj je

KATEŘA HOČ

MLA

PRESENETLJIVA

PR
IZNAJDE
ODPRAVLJA
GUBE

ŽENE 50 LET LAHKO IZGLEDAJO KAKOR DA JIM JE 35

dega dekleta. Iznašel ga je dermatolog svetovnega slovesa. Dobiva se iz skrbno odbranih mladih živali. Ta ekstrakt, imenovan »Biocel«, je vsebovan zdaj v rožnati hrani za kožo Tokalon. Uporabljajte jo vsako noč. Medtem ko spite. Vaša koža sleherni sekundo absorbira te vitalne elemente. Vsako jutro,

ASI

beseda din 1.—
e treba priložiti
priznaje.

priznaju,

~~~~~

Plašuj
le oglase
ski Naroc

der so
enej!!!

CIJSKE SLIKE
ršuje hitro in po-
je **MANCINI**,
žaška 83. 40. L.

NIKOLAJ
najceneje oblačila
ravite pri
ESKER
na cesta 14

ENTLANJE
rezenje zaves, pe-
namov, gumbic. —

NIKOLAJ
najceneje nudi »NIKOLAJ«
nad Ljubljano, tel. 74
nica Vodnikov trg.

Makul

— Ali ste mu rekli v obraz, da je osel?
Obtožene: Gospod sodnik, to sem mu
pa pozabil reči.

**POMAGAJMO GRADITI
PIVKOV SOKOLSKI DOM**

F I Z I C I E D A T I

KATERA HOČE IZGLEDATI MLADA

**ŽENE 50 LET LAHKO IZGLEDAJO.
KAKOR DA JIM JE 35**

Nov dragocen ekstrakt kožnih celic — prav tako vitalni elementi v koži zdravega, mladega dekleta. Iznašel ga je dermatolog slovenskega slovesa. Dobiva se iz skrbno odbranih mladih živali. Ta ekstrakt, imenovan »Biocel«, je vsebovan zdaj v rožnati hrani za kožo Tokalon. Uporabljajte jo vsako noč. Medtem ko spite, Vaša koža sleherni sekundo absorbira te vitalne elemente. Vsako jutro, ko se prebudite, je Vaša koža jasnejša, glajša, bolj sveža — mlajša. Če zd ne uporabljate kremo Tokalon (bele barve, ne mastno), so to enostavno nego lahko vsaka žena doseže, da je videti 10 let mlajše. Imejte tudi Vi divno kožo in polt, s kakršno bi se lahko ponaslo vsako mlado dekle. S hranami za kožo Tokalon so uspešni rezultati v vsakem primeru zajamčeni, sicer se Vam vrne denar

ASI **POHISTVO** **GOSTILNO**
VSAKOVRESTNE KAUCJE
 po naročilu najceneje, vsa po-
 pravila. **ZORMAN**, Breg 14.
 na periferiji Ljubljane, tik to-
 varen, prodam. — Naslov pove-
 uprava »Sl. Narod«. 2060

beseda din 1.—
a treba priložiti
priznane.

GOZDOVE
Beseda 50 par. Davek posebaj.
srednje in večje vseh vrst kupujemo. Pounoše sprejemamo samo od lastnika gozda. Dubravka, Zagreb, Ilica 11. 2061

PROBAM

CIJSKE SLIKE
ršuje hitro in po-
je **MANCINI**,
ženska 83. 40. L.

KO PRUKO

NOJ FELIKS odpravlja tiste, ki so
najcenejša oblačila
vavite pri
ESKER
na cesti 14

ENTLANJE
rezenje zav. pe-
nanov, gumbic, -

odpravlja tiste, ki so
vavite pri
MEDARNI
Ljubljana, Židovska ulica 6

PITANO PERUTINO
najcenejši nudi »NIKO«, St. Vid
nad Ljubljano, tel. 749. Stoj-
nica Vodnikov trg. 1985

Uspešni strokovni potnik od prvih
začetkov (tj. tveganja) do
tj. pomoči svojih sredstev
mladinci in pripravila za izpise
se nudi: Tržaška cesta 1/1 (Kri-
žišče Askerce v Groharjeve,
podaljšek Bleiweislove ceste).
Vpisovanje ob delavnicah od 10.
do 16. ure, vrata št. 5. 2053

Makulaturni papir

prodaja

uprava „Slovenskega Naroda“

Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 5

Ilirija najboljši plavalni klub Jugoslavije

V odločilni tekmi je snoči premagala nevarnega nasprotnika sušaško Viktorijo s 57 : 52

Ljubljana 4. septembra. Ob ogromni udeležbi se je ob 20. začela borba med sušaško Viktorijo in domačo Ilirijo za naslov najboljšega plavalnega kluba v državi. Nakičje je naneslo, da sta si stala v finalni tekmi nasproti Ilirija, ki je prebolela eno najtežjih kriz v plavalni sekciji, in pa najmočnejši plavalni klub in tudi lanskeletni prvak sušaška Viktorija. Oba kluba sta se temeljito pripravila za to odločilno borbo, kajti Ilirija si je za vztrajnost in borbenost priborila toliko uspehov v ligaskem tekmovanju, da se je lahko potegovala za prvo mesto. Plavalna ekipa Viktorije je dospela že kar štiri dni pred tekmovanjem v Ljubljano, kar dokazuje, kako resno so naši dragi športniki tovariši in vodstvo kluba Viktorijo vzeli to tekmovanje.

Kopališče Ilirije je bilo zopet preurejeno. Nova ogromna tribuna je dala kopališču povsem novo lice. Kopališče Ilirije je bilo zasedeno do zadnjega kotička, saj so bili razprodani vsi sedeži že štiri dni pred tekmovanjem. Kot rečeno je bila udeležba tako velika, kakor še nikoli. Gledalcev je bilo okrog 3.500. Kopališka uprava je ob razumevanju prilik odnosno zanimanja občinstva za to lepo športno prireditve pokazala toliko smisla, da je riskirala še celo to, da je priredila strehe od kopaliških zgradb za gledalce. Že zgodaj pred pričetkom tekmovanja je bil ves prostor ob bazenu na starih zgradbah in na tribuni popolnoma zaseden. Dohodi kluba na tribunanah so bili prav posebej predstavljeni jasno označeni s situacijski skico, razobešeno v veži kopališča tako, da je vsak posestnik lahko že vnaprej vedel, kje in kako si mora izbrati pot do svojega mesta. To je močno olajšalo in pospešilo pretakanje velikih množic gledalcev in to ob prihodu in odtoku. Organizacija prireditve je bila na visoki ravni.

400 m prosto gospodje

S tem lahko preidemo na tekmovanje samo, ki se je začelo s 400 m prosto gospodje. Sodniškemu zboru, kateremu je načeloval kot vrhovni sodnik dr. Kordelič in sodnikom Seunigu, Megušarju, Pevaleku in Hribarju ter starterju Jesihu so se kot prvi javili za to točko Mihalek in Močan, Ilirija in Defilipis in Curtini, Viktorija. Start je bil brezhiben, prednjačili so Viktorija, ki so bili tudi v obratih precej boljši od Ilirijanov. Zmagovalec Defilipis — Viktorija je vodil od začetka do konca. Njegovi obrati so bili idealni. On pridobil še samo pri njih vedno precej napram Ilirijanom. Stilo je brezhiben. Namestu Scarpe, ki se je štedil za štafeto, je vstopil Močan, ki je bil prav dober. Borba ni bila zanimiva, ker se je zmagala Viktorija že vnaprej pričakovala. Izid je bil: 1. Defilipis (V) 5:22,8, 2. Curtini (V) 5:24,6, 3. Mihalek (V) 5:27,8, 4. Močan (I) 5:37,4. Točke: Viktorija 8, Ilirija 3.

100 m prosto dame

Kot druga točka je bila 100 m prosto dame. Start vseh je bil dober. Dragušja je bila že od vsega početka favoritka in ni imela konkurence. Zmagala je sigurno. Nepriznani so se pa priključili Keržanova na tretje mesto za Duničevico (Viktorija). Duničeva je zmagala s močnim finišem. Bila se je ostra borba med Keržanovo in njo do konca. Na cilj so priplavale o sledenjem vrstnem redu: 1. Finc Dragušja (I) 1:14,3, 2. Dunič (V) 1:19,7, 3. Keržan (I) 1:21, — 4. Krmpotič (V) 1:23,1. Točke: Viktorija 12, Ilirija 10.

100 m hrbtno gospodje

Kot tretja točka je sledila 100 m hrbtno gospodje. Pri tej točki se je moral start ponoviti radi Vidmarja — Viktorija ki je prežgodaj odrinil. Drugi start je bil odličen. Pelhan in Pestevšek, oba člana Ilirije, obrneta na 50 m kot prva, na kar se prvi odtrga in sigurno zmagala. Izredno ostra borba se je pa bila med Pestevškom (Ilirija) in Vidmarjem (Viktorija). Zmagal je prvi. Pelhan postaja od tekme do tekme vidno boljši. Kljub temu, da je tako mlad plavač, se mu vidi, da ima že veliko plavalno rutino. Na cilj so dospeli kot prvi Pelhan (I) 1:15,6, 2. Pestevšek (I) 1:16,6, 3. Vidmar (V) 1:16,6, 4. Potočnjak (V) 1:19,6.

Četrta točka je bila 200 m prsno dame. Točke: Viktorija 15, Ilirija 18.

200 m prsno dame

Vteja disciplini je zmagala sigurno Viktorija Borišč. Start se je moral ponoviti, ker je startna pištola kakor že običajno odpovedala. Ponovitev istega je vzbudila med gledalci kakor tudi med sodniškim zborom veliko nevoljo. Pri drugem startu sta bili odlični Fincina in Boriščeva, dočim so bile ostale vidno slabše, osobito Martinova. Nje odziv je bil preveč počasen, zato ne izdaten. Že od početka vodi Boriščeva in tudi sigurno zmagala. Doseženi časi so bili: 1. Borišč (V) 3:24,8, 2. Martin (I) 3:31,8, 3. Finc Saša (I) 3:46,9, 4. Čanderlič (V) 3:52,8.

Točke: Viktorija 21, Ilirija 23.

Dvoboj Marathon : druga garnitura Ilirije

Sledilo je nekaj točk dvoboja med Marathonom iz Zagreba in drugo garnituro Ilirije. Prva točka tega dvoboja je bila štafeta 4 x 50 m gospodje. Zmagala je Ilirija v postavi: Andoljšek, Loeser, Banda, Hudnik v času 2:03,6, druga točka Marathon v postavi Šuljič, Rihter, Matič, Čuček v času 2:04. Plavalci so bili precej izenačeni in je bila celo pot borba ostra.

Točke Marathon 6, Ilirija 10. Kot druga točka dvoboja je bila 100 m prsno gospodje. Nastopili so za Marathon Laškerin in Kurelič za Ilirijo Tori in Rabič. Že od vsega početka je vodil in sigurno z velikim naskokom zmagal Laškerin (Marathon), ki je nedvomno za našim rekorderjem Cererjem najboljši prsni plavač. Njegova posebnost je, da ne odneha v tempu od početka do konca. Silno vztrajen in dober prsni plavač je. Za drugo mesto se je pa bila ostra borba med Torijem (Ilirija) in Kureličem (Marathon). Zmagal je zadnji zaradi boljše finiša z enakim časom. Kot četrti pa je bil Rabič (Ilirija). Časi so bili: Laškerin (M) kot prvi 1:17,7, 2. Kurelič (M) 1:26, 3. Tori (I) 1:26, 4. Rabič (I) 1:34,4.

Točke: Marathon 14, Ilirija 13. Tretja točka je bila 100 m hrbtno gospodje. Za Ilirijo sta nastopila Grašek in Banda, za Marathon pa Šuljič in Alaupović. Zmagala je sigurno Ilirija in je bil vrstni red: 1. Grašek (I) 2. Banda (I) 3. Šuljič (M) 4. Alaupović (M).

Točke: Marathon 17, Ilirija 21.

100 m prosto gospodje

Po teh treh vmesnih točkah dvoboja Marathon — Ilirija II. se je zopet nadaljevalo tekmovanje v ligi, in sicer v eni najzanimivejših točk 100 m prosto gospodje. Izid v tem tekmovanju je določil najhitrejšega plavalca v državi. Bila se je najhujša borba v vsem tekmovanju. V tej točki nastopi prvič zopet dr. Draško Wilfan, ki ga je občinstvo navdušeno pozdravilo. Že doseženi časi sami nam dovolj jasno pričajo, kako težka borba se je bila za vsa mesta, osobito za prvo. Start ni bil dober in bi se moral prav za prav ponoviti, ker je bil Defilipis nekoliko prežgoden. Kot prvi obrne na 50 m Draško Wilfan burno aklamiran po občinstvu v odličnem času 28,6, nato ga dohitita Defilipis in Pelhan, in se bje do konca najbolj srčita borba za prvo mesto, vendar dr. Wilfan kljub malemu naskoku omaga, ker nima dovolj treninga in prispe kot tretji na cilj. Priprčan sem pa, če bi bil start pri tej točki brezhiben, da bi bil skoraj sigurno ta odlični večkratni rekorder dospel kot prvi na cilj. Njegov stil je brezhiben. Sodniki na cilj so imeli pri tej točki kaj težko stališče, saj so bili skoraj vsi časi prvih treh popolnoma enaki. Vrstni red je bil: 1. Defilipis (V) 1:03,1, 2. Pelhan (I) 1:03,3, 3. dr. Wilfan (I) 1:03,3, 4. Curtini (V) 1:03,7.

Točke Viktorija 27, Ilirija 28.

100 m hrbtno dame

Naslednja točka v liginem tekmovanju je bila 100 m hrtno dame. Tudi ta točka je bila zelo zanimiva, saj se je bila ostra borba za prvo mesto med našo Dragušjo in odlično plavalko Viktorije Wimerjevo. Start je bil zelo dober. Wimerjeva obrne kot prva na 50 m in prehiti Dragušjo skoraj za en meter. Naša odlična Dragušja je pa kakor običajno tudi to pot potegnula šele zadnjih 20 m in zmagala. Ta odlična plavalka ima navado, da vedno v zadnjem času silno potegne na mesto da bi že prej začela s finišem in ne tik pred ciljem. Ona ima zelo lep stil, le delovanje rok je nekoliko prepočasno. Naša neumorna Bradčeva je zasedla to pot nepriznanih tretje mesto pred Krmpotičevo (Viktorija). Bila je zelo dobra. Na cilj so prišle v naslednjem vrstnem redu: 1. Finc Dragušja (I) 1:30, 2. Wimer (V) 1:30,7, 3. Bradč (I) 1:36,3, 4. Krmpotič (V) 1:37,5.

Točke Ilirija 35, Viktorija 31. Pri tej točki je bil vložen protest po Viktoriji, in sicer zaradi prvega mesta. Protest je bil zavrnjen kot neosnovan. Zastopnik Viktorije je celo zahteval pregled delovanja štoparic, kar se je tudi zgodilo. Razsodišče je po točnem pregledu in preizkušnjah ugotovilo brezhibno delovanje istih.

200 m prsno gospodje

Sledilo je 200 m prsno gospodje. Start se je moral pri tej točki zopet ponoviti zaradi slabe pištole. Zopet je občinstvo odlično protestiralo. Ponovni start se je iz-

vršil brezhibno in je na 50 m rekorder Cerer obrnil kot prvi ter vodil vse do konca. Grkinič in Herzog sta se precej dolgo držala skupaj, vendar je Grkinič zadnjega kmalu prehitel. Videc, da odličnemu Cererju ne bo kos, je Grkinič popustil in se štedil za štafeto, kar se je prav dobro opazilo. Vendar se mu je pa to maščevalo in ga je njegov klubski tovariš Kolar prehitel, tako da se je odlični Grkinič pasiral šele kot tretji. Vrstni red je bil: 1. Cerer (I) 2:48,5, 2. Kolar (V) 3:01,5, 3. Grkinič (V) 3:01,9, 4. Herzog (I) 3:17,7.

Točke Ilirija 41, Viktorija 36.

Nadaljevanje dvoboja Marathon : druga garnitura Ilirije

Za to točko je vodstvo tekmovanja odredilo nadaljevanje tekmovanja v dvoboju med Marathonom iz Zagreba in drugo garnituro Ilirije s 100 m prosto gospodje. Pri tej točki se je bila ostra borba med Čučekom Marathon in Hudnikom (Ilirija). Oba sta bila odlična. Izid je bil: 1. Čuček (Marathon) 1:08,2, 2. Hudnik (I) 1:08, 3. Šuljič (M) 1:12,7, 4. Jovanović (I) 1:12,8. Zmagala Čučeka ni bila prav prepričevalna in sem mnenja, da je bil to mrtvi tek.

Točke Ilirija 11, 25, Marathon 24. Sledila je štafeta 3 x 100 m mešana. Ilirija II. je nastopila v postavi: Grašek, Brozović, Loeser, Marathon pa v postavi: Alaupović, Laškarin in Arzenšek. Zmagala je Ilirija v času 4:06,5.

Druga je bila štafeta Marathonu v času 4:13,5. V tej štafeti je bil posebno viden Laškarin (Marathon), ki je v prsem plavanju naskok Ilirije zmanjšal skoraj za 15 m. Končno stanje dvoboja med Marathonom in Ilirijo II. je bilo: Viktorija 35, Marathon 30.

Štafeta 4 x 100 m prosto dame

Potej zaključni točki dvoboja Marathon — Ilirija II. se je zopet nadaljevalo tekmovanje v ligi in sicer s štafeto 4 x 100 m prosto dame. Sodnikom sta se javili dve štafeti in sicer za Ilirijo v postavi: Finc Saša, Bradč, Keržan in Finc Dragušja, za Viktorijo v postavi: Kalpič, Borišč, Krmpotič in Dunič. Start je bil odličen, osobito Saše Fincve, ki prispe tudi prva na cilj. Keržanova kot tretja plavalka ilirijanske štafete obrne tudi kot prva na 50 m in pri nese zadnji ilirijanski plavalki Dragušji okrog 3 m naskoka, katerega ta odlična plavalka poveča na 8 m in tako sigurno zmagala. Točka je bila prav zanimiva in so bile plavalkice nagajene z dolgotrajnim plaskanjem občinstva. Doseženi časi so bili: 1. Ilirija 5:25,9, 2. Viktorija 5:33,4.

Točke Ilirija 51, Viktorija 42.

Moška štafeta 4 x 200 m prosto

Sledila je moška štafeta 4 x 200 m prosto. Sodnikom sta se javili dve štafeti in sicer v postavi Ilirija: Pestevšek, dr. Wilfan, Scarpa, Pelhan. Viktorija: Štruelj, Grkinič, Defilipis, Curtini. Start prvih dveh je bil odličen. Pestevšek (Ilirija) obrne prvi na 50 m kakor tudi na 100 m ter si pridobi naskok okrog 2 m, ki ga pa zaradi slabih obratov polagoma izgubi in prispe na cilj skoraj ob istem času, kakor Viktorija Štruelj. Drugi par je bil Grkinič za Viktorijo in dr. Wilfan za Ilirijo. Wilfan je plaval taktično odlično. Do zadnjih 50 m se je držal Grkiniča, nato pa s silnim finišem sigurno zmagal in prinesel naskok 5 m. Tretji par sta bila Scarpa za Ilirijo, Defilipis za Viktorijo. Scarpa napram odličnemu Defilipisu polagoma izgublja pridobljeni naskok in že pri 100 m obrneta skupaj. Kot prvi priplava na cilj Defilipis in prinese njegovemu tovarišu naskok 5 m. Kot zadnji par nastopita za Ilirijo Pelhan, za Viktorijo Curtini. Odlični Pelhan se trudi in mu res uspe razliko zmanjšati, vendar ne more več zmagati. Pri Curtinju sem opazil, da je odličen v nogah, delovanje rok pa še ni povsem pravilno. Na cilj sta prišli štafeti v sledeč vrstnem redu in času: 1. Viktorija 9:46,2, 2. Ilirija 9:51,4. S to točko je bilo zaključeno ligin tekmovanje v plavanju z zmago Ilirije in sicer v razmerju 57:52.

Waterpolo Viktorija : Ilirija 4 : 0

Sledila je waterpolo tekma. Vrhovnemu sodniku Kramaršiču sta se javili moštvi Ilirije in Viktorije vslediči postavi: Ilirija: Linhart, Jamnik, Kveder, Žiža, Scarpa, Skapin in Lenart. Viktorija: Vidmar, Polič, Matković, Grkinič, Potočnjak, Polič B. in Curtini. Igra v celoti ni nudila posebnega športnega užitka, ker se je igralo

obojestransko precej ležerno in brez večje ambicije.

Odprta igra, žoga drsi z enega polja v drugo, na kar dobi nepokriti Curtini žogo in jo neubranljivo pošlje v mrežo ilirijanskega gola in sicer že v 1 minuti 12 sekund. Takoj nato zamudi Viktorija zrela situacijo in zastrelja kljub temu, da je bil ilirijanski gol prazen. Ilirijani podajajo žogo še precej dolgo, krijejo pa slabo. Še slabši so pa Ilirijani v streljanju in zamude v tem delu tekme precej prilik. Najmanj 3 do 4 strelji so zgrešili cilj. Ilirija ima nekoliko več od igre, spremlja jo pa smola. Viktorijin golman je odličen in je ubranil več težkih strelcev. Nato popusti Ilirija in preide Viktorija v napad. Grkinič preplava slabo krit pred gol in zabije drugi gol za Viktorijo. Takoj nato polčas 2:0 za Viktorijo. Drugi polčas se začne zopet z odprto igro. Ilirija pritiska, vendar ne doseže nobenega uspeha. Predolgi Kvederovi pasi večkrat zgreše. Viktorija izšli dva zaporedna koda, ki pa ostaneta neizrabljena. Sledi zopet odprta igra, dolgi pas Viktorije ujame Potočnjak, ki nepriznanih zabije tretji gol za Viktorijo 3:0. Nato igranje v prostoru Ilirije in Poliču od Viktorije se posreči, da zabije četrti gol za Viktorijo in s tem postavi končni rezultat 4:0 v prid

Viktorije. S tem je bilo tekmovanje končano.

Po tem uspelem tekmovanju je stopil k mikrofonu predsednik SK Ilirije dr. Lapajne in v lepe, vznemelen govoru pozdravil tako občinstvo kakor tudi tekmovalce. Vzpodbujal je tekmovalce k še intenzivnejšemu delu. Ob tej priliki so bili odlikovani tudi zaslužni tekmovalci in funkcionarji Ilirije in sicer z zlatim ilirijanskim znakom Kramaršič Božo, dr. Wilfan, Žiža, Keržan, Otruba, Jesih, Mihalek, Jamnik, Frič, Žihari in Lenart. Žal naš odlični Siherl, ki leži bolan, ni bil navzoč. Sledil je nagovor dr. Skaberneta, ki se je zahvalil tako tekmovalcem kakor funkcionarjem za požrtvovalno in ogromno delo, ki so ga opravili ob vsem času ligaškega tekmovanja. Med drugim je tudi omenil ne preveč športno delovanje zagrebških športnih krogov. Končno je bil izročen naši Dragušji lep kip za rekord na 50 m prosto, ki ga je dosegla nedavno v Zagrebu in sicer pri juniorskem državnem prvenstvu s časom 32,6. Kip so darovali »Ilustrovane Novosti«. Prireditve je dosegla popoln uspeh in se končala brez vsakega incidenta ali nezdoge. V glasnem pogovoru in zadovoljno se je občinstvo ob 24. razšlo.

Prevažanje ranjencev z letali

Med prevozom z letalom trpi ranjenec manj kakor med prevozom z drugimi prometnimi sredstvi

V sedanji vojni, ko se tako pogosto rabi jo letala kot najučinkovitejša orožja, je bilo pa poskrbljeno tudi za to, da morejo ranjence prevažati v bolnice tudi z letali. O tem pišejo v reviji »Deutsche Militärärzte« štirje avtorji, ki so zbrali mnogo zdravniških in tehničnih izkušenj o prevozu ranjencev v letalih na velike daljave. Splošno lahko rečemo, da trpi ranjenec med prevozom z letalom manj, kakor med prevozom z drugimi vozili. Če lahko ranjenec spravi v letalo, izberejo vedno najprej najtežje ranjene.

Že iz svetovne vojne je znana izkušnja, da se dajo ranjenci s prvo obvezo lažje prepeljati od tistih, ki so bili že deležni prave zdravniške pomoči. Zato prepeljejo z letali takoj na mesto zdravljenja vse tiste ranjence, o katerih mislijo, da jim bo potrebna dolga zdravniška nega. Z letali se dajo prepeljati tudi tisti, ki so jih napadle nalezljive bolezni, recimo griža ali legar, in ki prenesajo dolgo pot z drugimi prometnimi sredstvi le težko.

Vsi avtorji se strinjajo v tem, da so tudi irpmeri, ko prevoza ranjencev z letali ne

bi smeli dovoliti. Med ljudmi, ki jih z letalom ni mogoče prevažati, spadajo tudi živni šokom podvrženi. Velika previdnost je potrebna tudi pri takih, ki so izgubili mnogo krvi ali ki imajo ranjena pljuča. V takih primerih je treba pred prevozom poskrbeti, da se izboljša ranjenčovo stanje, kar se zgodi navadno s transfuzijo krvi ali tako, da mu dajo vdihati kisik. V zraku dobe ranjenci tako zvano zračno bolezen, ki jim pa v splošnem ne škoduje. Ranjenim v možgane ali trebuh ne preduči letalu večja nevarnost, da bi bruhal ali kakor na tleh. Letala za prevoz ranjencev so temu primerno opremljena. Tako letalo ima kabino, ki se da kuriti in v nji je vedno pripravljena nosilnica. Samc 10 do 15 minut je treba, da spravi v letalo in iz njega osem težko in dva lahko ranjena vojaka. Delo gre torej hitro od rok, morda celo hitreje kakor če prevažajo ranjence s sanitetnimi avtomobili. Sploh je sedanja vojna pokazala, da prinaša letalo na eni strani strašno razdejanje, na drugi strani je pa tudi zelo koristno in praktično prevozno sredstvo.

čim so njegovo nevesto poročili na daljavo. Uradnik je namreč vztrajal na tem, da je na dokumentih rečeno, naj sklene zakon na daljavo. Zato se je držal predpisov in tako je moral voljo siliti kako je nevesta pritrčila z »da« in moral je gledati kako podpisuje poročni protokol, na katerem se sam ni smel podpisati. To je gotovo prvi primer, da je bil ženin samo gledalec na svoji poroki.

Otroci se sramujejo staršev

Ameriški vzgojitelji so napovedali boj čudnemu pojavu, ki se vedno pogosteje opaža med otroki priseljenec. Amerika ima tako veliko asimilacijo moč, da se mnogi otroci Evropecev, rojeni v novi domovini, sramujejo, da tudi njihovi starši niso rojeni Američani in da ne obvladajo dobro angleščine. V naglašanju svojih ameriških prednosti in prezirjanju vsega, kar ni ameriško, gredo celo tako daleč, da nočejo priznavati jezika svojih staršev.

Proti temu se bore učitelji zlasti s tem, da kažejo v Ameriki rojenim otrokom priseljenec dobre strani njihove stare domovine, da bi jih pa pripravili do priznavanja še drugega jezika, ki ga govorijo poleg angleščine, jim razlagajo, kako težko se ljudje uče tujih jezikov in kako veseli bi morali biti, da so se tako lahko naučili vsaj enega evropskega jezika. Kmalu so začeli otroci prepevati pesmi, ki so jih slišali doma, in pod nadzorstvom učiteljev so učili še druge otroke vsaj izgovarjati imena v materinščini.

Učitelji pri tem v prvi vrsti uveljavljajo prednosti nove domovine Amerike, kar je razumljivo. Otroke uče, da ni važno, od kod so prišli njihovi starši, temveč je važno to, kaj store oni sami, novi ameriški državljani, za svojo novo domovino, da postanejo tako nje vredni sinovi.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— Ta zemlja je neprestano v gibanju — je pripomnil Eudoxios. Tu so bodisi potresi ali pa poplave, kajti nad Kordillieri se zbirajo črni oblaki in ti prinašajo silna neurja. Tu se osredotočeno izliva baje vsa voda, kar jo izhlapi iz Amazonke.

Po tem pojasnilu je jel menih ogledovati rdeče sledove, odražajoče se od sivega ozadja skal. Potlej se je sklonil, da bi pregledal kamen, ležeč pred njim. V napetem pričakovanju se mu je zjasknil obraz, toda Gaetanin krik je v naslednjem trenutku obrnil nase njegovo pozornost. Grofica je bila ta čas že na koncu doline, kjer je moralo biti pokopano za vedno drago bitje, pravi mož njene mladosti. In tam je v grozi obstala. Izpod njenih nog se je dvignilo težko telo na orjaških krilih in malo je manjkalo, da ni zadel ob njo. Bil je jastreb, ki je najbrž iskal ostanke mesa na človeškem okostnjaku, ležečem tam med kamenjem. Grofica prvi

hip ni razločila okostnjaka od zemlje, pokrite s prahom enake barve.

Pogled na okostnjak, še preveč odgovarjajoč njenim mračnim mislim, jo je tako presunil, da je malo manjkalo, da se ni onesvestila. Priskočil je sin in jo prestregel v naročje:

— To je okostnjak Indijanca, ki se je boril zame ali proti meni, ne da bi njegovi tovariši vedeli kaj drugega kakor to, da so prelili svojo kri in da so jo morali preliti zato, ker se je tako glasila pogodba — je dejal Herve.

— To je Indijanec? Ali si priprčan o tem? — je vprašala grofica in groza ji je odsevala iz oči, ko je z drhtečim glasom izgovorila te besede.

— Mati... mati!... ne razburjajte se tako! To je gotovo Indijanec. En sam pogled na postavbo tega nesrečnega in na obliko njegove lobanje mi dokazuje to. Gotovo bomo našli še druge okostnjake. Morda jih je ostalo to osem ali deset, in samo jastrebi so skrbeli za njihov pogreb.

Potegnil je mater za seboj, in jo posadil malo dalje na skalo.

— Ostanite tu, mati. Indijancem naročim, naj pospravijo te žalostne ostanke. Takoj dam odnesti okostnjak v jamo in ga zasuti s kamenjem. Oče Eudoxios pa bo blagoslovil ta grob. To je vse, kar moremo storiti zanj.

— Spremim te! Videti hočem vse, — je dejala grofica živahno.

Herve jo je razumel.

— Zaupajte mi — je zamrmral. — Ne bojte se

niti malomarnosti, niti strašne pomote. Mar ni tisti, ki mislite nanj moj oče?

Zakrila si je obraz z rokami.

Herve je nadaljeval z ljubezni in sočutja polnim glasom:

— Gorje, gorje! Bog daj, da bi bili njegovi zemski ostanke še tu, čeprav zločinsko izkopani in prepuščeni jastrebom, kakor truplo tega nesrečnega Indijanca. Moje spoštovanje in vaša nežnost bi mu zrahljala zadnje domovanje. Toda nikoli več ga ne bova videla. Lahko si mislite, da so skrunili odstranili tudi najmanjše ostanke tistega, kar bi nama bilo tako drago.

Mladenč je zapustil svojo mater, pri kateri je pustil meniha. Vrnil se je čez dobro uro.

Naši Indijanci izpolnjujejo zadnje dolžnosti do svojih mrtvih tovarišev. Nočem motiti njihovih obredov. Naj le opravijo vse po svojih običajih. In pripomnil je z besedami iz evangelija: Pustimo živne, naj pokopljejo mrtve!

— Ali si bil v ozadju doline — je vprašala grofica.

Herve je otožno prikimal z glavo.

— Kaj si videl?

— Kaj ne slutite? Bandit je imenitno izpolnil svoje poslanstvo in v polni meri je zaslužil objubljen nagrado. Mnogo zemlje smo razkopali tam doli na samem tistem kraju, ki je označen v načrtu s križcem. Moje domneve so bile še preveč točne. Tam je bilo tisto, kar je šel Mathias Gael iskat tako daleč. In kaj je bilo to? Kaj drugega nego

ostanki žrtve in nedvomno tisti prstan, čigar pomen ste odkrili vi morilcu, uboga mati.

— Vse je torej dobro opravljeno, — je zamrmrala Gaetana.

Tudi ona je hotela videti sledove teh izkopanin, ki so tvorile tako jasno obtožbo, čeprav so zastirali tako tehten dokaz. Kako velika je morala biti važnost tam v večni tišini te puste doline pokopane tajne, da je poslal markiz de Valcor tako daleč in tako neustrašnega odposlanca, da bi uničil ali pa prinesel pričevanje, zakopano tam v zemljo.

Gaetana de Ferneuse je zrla na to razkrito in razkopano zemljo. Njen pogled je prodiral skozi najmanjše luknjice zevajoče jame. Upala je, da odkrije tam sledove tistega, ki je bil ljubezen njene mladosti in čar njenega življenja. To prazno upanje se pa ni izpolnilo. Grofica ni videla ničesar, razen zevajoče jame in okrog nje razrite zemlje. Sin jo je odvedel.

Našla sta zopet očeta Eudoxiosa, ki je bil potegnil iz torbice kukalo in budno motril z njim steno nad seboj, od koder je pogajal orjaški eucaliptus. Ko sta prispela do njega, je dejal:

— Poglejta, tam je še en »krvavi kamen«, toda ta je poleg drevesa in ne nasproti njega kakor prvi.

— In ta je svetlejša barve, ne tako kričev, — je pripomnil Herve.

— Ne tako kričev, ker je grmovje zrastle do njega in nedvomno se je to zgodilo šele nedavno, pred pičlimi dvajsetimi leti.

Ob desnem bregu Drave

Nova realna gimnazija — Nova ulica — Centralni kolodvor in drugo

Maribor, 3. septembra

V nedeljo bi bil moral »izleteti« prav za prav na Kozjak. Da na lastne oči vidim potrjene govorice o gradnji avto-cesta na Sv. Urbana, o nadaljevanju gradnje bano-vinske ceste Brestrnica—Sv. Križ in da se tudi v ustih prepričam, kako je kaj s prvim letošnjim grozdem na Kozjaku, ki nam ga je lani že od druge polovice av-gusta tako pridno dovažal na naš, letos še zdaj popolnoma prazen trg. Pa deževno jutro, kislodolpno in še bolj kislodolpno poslovanje preko polne, ko je postalo ne-pričakovano idealno pozno poletno popo-dansko vreme me je takoj po kosilo po-glalo na prehod preko dežele Desno-dra-vobrezanov.

Komaj stopim na Kralja Petra trg. Že se »sodotaknem« ob nezazidani vogal Ruske ceste, kjer naj bi bila stela odvetniška pa-lača, pa je še zdaj vse puho in prazno. Razmišljam o vzrokih, že stojim pred no-vogradnjo drž. realne gimnazije tam za-naj za Magdalenskim parkom. Gradi jo Ljubljanski Gabrijelčič. Glavno delo je že končano, namreč kopanje za temelje in njih zgradnjo. Rad bi se bil tu kaj dlje pomudil, pa me kliče še dolga pot naprej.

mimo nasproti stoječe iz dragonske voja-nice napol preurejene inozemske tovarne, ki bo morala gledati na monumentalno po-slopje ravno omenjene novogradnje pač temeljito spremeniti svoje staro, zamazano lice proti vzhodu.

Samo bežen pogled v najnovejši del vr-tno-mestnega Maribora v Beograjski, Ljub-ljanski, Dalmatinski, Parmovi, Metelkovi in bog zna kateri se najnovejših ulic. Ne-katere izgledajo še danes tako žalostno razdrte in razkopane kot sem jih našel lani osorej. In to bi ne smelo biti! Krenem po bodočim podaljšku Metelkove ulice čez polje in že sem na še vedno razvrzani Tržaški cesti. Malo naprej in stojim pred mestnim vodovodom. To pot me je njegova lega zanimala, posebno glede na bližnje Pohorje in novejša naselja okoli in okoli vodovoda. Iztačil sem marsikaj zanimive-ga, kar bo dobrodošlo pri nadaljevanju razprave o bodoči usodi našega vodovoda. Že sem za tezenskim kolodvorom. Tu torej naj bo nekoč mariborski centralni kolodvor! Problem, ki obeta celemu Ma-riboru popolnoma novo lice in ki naj dvig-ne našo do zdaj podcenjeno deželo De-sno-dra-vobrezanov do prave veljave no-vega modernega jugoslov. Maribora.

S to bujno sliko lepše bodočnosti se ves prepojem, komaj opazim, da že stojim pred nesrečnim cerkvenim pokopališčem na Tez-nu. Tam me pozdravi domačin, oče Vihar, ki hrani tudi ključ od vrat do evangelijskega pokopališča, ki se nahaja v bližini nje-gove hiše, a očem s Pujske ceste prikri-tega z bujnim smrekovim gozdom. — Ka-ko vse drugo sliko nudi naproti ležeče po-kopališče naše stolne in mestne župnije! Se vedno se pasejo krave tudi med in po itak redkih grobovih. In to naj bo bodoče centralno pokopališče za mesto Maribor?

Tam na severnem koncu tega pokopališ-ča me že od daleč pozdravlja novogra-dnja naše radio-postaje. Glavno poslopje je že blizu dovršeno in bo še pred zimo pod streho. Tudi to zida ljubljanske podjetje Gabrijelčič.

Sonce je že nizko in jaz bi se tako rad vsaj bežno se seznanil s skrivnostmi siovi-tega Stražuna. Imel sem srečo. Naletel sem tam daleč dol za Marijo Brezje na dva starejša domačina, ki sta mi toliko zani-mivega povedala kot še živeti priči izgi-nulega Stražunskega jezera, da moram kar na tem mestu prekiniti svoj nedeljski spre-hod po zgodovinski zanimivi deželi De-sno-dra-vobrezanov.

Fr. Dolenski

Mariborsko gledališče pred novo sezono

Za repertoar je že vse pripravljeno in bo slednji kmalu objavljen

Maribor, 3. septembra

Mariborsko gledališče obeta na zunanji ze-lo veliko novega: stara podrtja dobi nam-reč novo lice, svežo barvo kar po celim posloju, v kolikor spada pod streho gle-dališča. Ta vest je za to tako važna, ker so prvotno nameravali prebeliti ali pre-barvati samo del starega poslopja proti Slovenski ulici. Pa so v zadnjem trenutku le prišli na to, da bi to kaj čudno izgle-dalo, le ena stran nova, a druga še s staro, zamazano barvo.

Nadizidava male hiše, v kateri se nahaja gledališka uprava, je srečno pod streho, a manj posrečeni so novi prostori že za vhod.

Drugi dan študentske borze

Študentski sejmi so važen socialen, kulturn in moralen problem

Maribor, 3. septembra

Nele Ljubljana, marveč poleg drugih mest s srednjimi šolami, posebno Maribor slovi po tradiciji takozv. študentskih sejmov. Res žal mi je, da se nisem zanje že preje zanimal, razen le tako mimogre-de. Pa kakor sem včeraj na prvi dan kot začetek teh sejmov spoznal in doznal, so vsi ti dijaški sejmi veliko večji in za naše nadaljnjo usodo te generacije važnejši so-cialni, kulturni, zlasti na moralni pro-blem, kakor se jih vobče presoja, ko se v tem potjavu gleda zgolj le stara tradicija in poseben privilegij dijaštvu za nekaj dni, a s posledicami, ki morda v večini slu-čajev na del sejmih prodanih in razbaran-tanih in prebarantanih knjig trajajo pre-ko člega šolskega leta, če ne (vsaj neka-teri) še dlje. Tu je pač treba odločno, iskreno mišljene besede od neprizadete in terej nepristranske strani.

S tem namenom sem danes nadaljeval svoja opazovanja na vseh treh naših sejmih. Njih največji je tu na Jugoslov. trgu pred drž. realno gimnazijo, drugi dosti manjši je oni v Krekovi ulici pred istim poslo-jem, toda meščanske šole (tretji) pa se nahaja pred klasično gimnazijo v Maistro-vi ulici.

Danes, ko že pobližje poznam cel ustroj teh sejmov, se mi zdi, da se kupčija raz-vija bolj stvarno in resno kot včeraj, ko je še vsaj v prvi uri prevladovalo veselje srečnega svidenja po končanih počitnicah. Kar se tiče kupčij samih, je bilo včeraj še bolj tipanje, poizvedovanje in poskuše-

vanje za šele sledeče kupčije. Danes so tudi »poskusni zajci« — to so začelniki nižjih razredov — postali oprezniji pri nakupu in izbiri ponudb, kar se nekaterim kar vidi, da so bili med tem že kjerkoli poučeni in opozorjeni na razne trike po-udnikov — lovcev na take kaline.

Cim bolj se vpoizabliam v to življenje prekipajočih vrtenj, tem mlajšega se počutim — jaz Metuzalem med to mladino in zdi se mi celo, da ne bi šel zdaj vkljub vsem ogromnim skladiščem mora-litete tudi sam nič boljše, če ne še slabši kot so ti, ki jim je vse na tem, kako naj-boli »ofrnajo« magari svojege brata. Če se nahaja v nižjem razredu, pa nima do-voli uvidnevedne predvidnosti, da loči zrnje od plev. In čim bolj se pomešam med to ve-selo vrvež, tem bolj imam občutek, da celo najmlajši med ponudniki poznajo več ta-kovzane trgovske rutine, kakor sicer naj-boljši pomočnik v naših trgovinah.

Pa vse to spada že v resumo, v končno sodbo o vseh teh letošnjih dijaških sejmih, za katere pa velja pravilnešča označba »študentska borza«, na kar spominja že ves vnanji način teh kupčij.

Kot rečeno, letos je

pač prišla prilika, da se o teh dijaških sejmih ali o tej študentski borzi sprevorijo iskreno mišljenja, a odločna beseda. In to — da prečasnno ne izdamo kakšnih trgovskih tajnosti — šele po zaključku »borze«.

—rc.

Mariborske in okoliške novice

— **Someščani!** V petek 6. t. m. sla-vimo rojstni dan Nj. Vel. kralja Pe-tra II. Ne glede na to, da je ta dan zapovedan državni praznik, pokažimo, da je tudi v naših srcih praznik! Zato vabim vse someščane, da v znak svo-je vdanosti napram našemu kralju okrase svoje hiše z zastavami ter se udeležijo cerkvenih slavnosti. Zupan: dr. Juvan, s. r.

— Ali bo cesta Maribor—Fram asfalti-rana ali cementirana? Po tolikih letih dis-kusije o tej cesti smo zadnjič zvedeli iz »Slovenca«, da še vedno ni odločeno, ali bo cesta Maribor—Fram asfaltirana ali ce-mentirana. To je vsekakor čudno. Kakor znano, sta bili pred davnimi meseci razpi-sani dve licitaciji za oddajo cestnih del. Ker se pa nihče izmed privatnih podjetnikov ni javil, da bi prevzel ta dela, se je od-ločila država, da bo cesto preuredila v last-ni režiji. Ako so za oddajo cestnih del raz-pisali licitacijo, potem je vsekakor več ko-verjetno, da je bilo že takrat odločeno, ali se bo cestišče cementiralo ali asfaltiralo, ker bi sicer licitacija ne bila mogoča. Če se bo sedaj ponovno pričelo debatirati o tem, ali cement ali asfalt, potem s pre-ureditvijo ceste še dolgo ne bo nič. Da stvar ne bo šla naglo od rok, kaže tudi dejstvo, da je po »Slovenčevem« poročilu za sedaj na razpolago samo dva milijona dinarjev kredita. Dva milijona dinarjev je skoraj premalo za zgraditev samo dveh kilometrov nove ceste. (Del. pol.)

— **Sportne vesti.** V nedeljo 8. septembra se bo odigralo drugo kolo tekem za prven-stvo Slovenske nogometne zveze. Spored je naslednji: V Maribor SK Kranj: ISSK Maribor, v Trbovljah SK Amater: SK Ljubljana, v Ljubljani SK Železnikar: SK Mars, na Jesenicah pa SK Bratstvo: SK Olimpij. V smislu službene objave Zbora nogometnih sodnikov v Ljubljani pridejo po predlogu sekcij v Maribor in v Ljub-ljani v pošto za sojenje tekem slovenske lige naslednji sodniki: Deržaj, Macoratti, Lukežič, Camernik, inž. Mrdjen, Vebler, Ehrlich, Mehle, Presinger, Cimperman, Kopic, Konic in Bergant. Obveščati se ku-

bi, da bo ZNS upošteval sporazume samo na te sodnike. — V nedeljo 22. septembra t. l. bodo na tezenskem dirkališču velike motociklistične in avtomobilske dirke, ki jih bo priredila motosekcija Slovenskega avtomobilskega kluba v Mariboru. — Ma-riborski teniški igralci, člani ISSK Mari-bora, se bodo udeležili tekmovalstva za državno prvenstvo, ki bo konec tedna v Beo-gradu. — SK Železnikar priredi v nedeljo 8. septembra na svojem igrišču medklub-ske lahkotletske tekme, katerih se bodo udeležili najboljši atleti mariborskih klub-ov, nadalje iz Celja in Ljubljane.

— **Prokletstvo našega rodbinskega pra-va.** Naš prekrasni Sv. Urban je bil zadnje avgustovo nedeljo priča, kako se masčuje prokletstvo našega nesrečnega rodbinskega prava odnosno ramerje otrok do posesta. Omenjeno nedeljo so prišli k Sv. Urbanu trije mlajši možki iz sosednjega Rošpoha. Bila sta to brata Ivan in Vinko Rumpf ter njun svak Stanko Bajec, posestnik, tudi iz Rošpoha. Imenovana brata sta svoja sva-ka izvabila na ta izlet. Nič hudega slu-teč, je šel z njima. Ko pa so se okrepčali v Joštovi gostilni, sta oba Rumpf podivjala in začela sva-ka obdelovati s pestmi. Bajca so komaj rešili drugi gostje. V jezi sta se spravila, tudi še nad nje, tako da je bilo celo nedeljsko popoldne sprideno. Kakor se je ugotovilo, kuhata oba Rumpfa so-vraštvo nad Bajcem, ker je on z zakonom njune sestre prevzel domačijo. Posledice za ta izlet k Sv. Urbanu šele pridejo. Bajec ima namreč raznen telesnih poškodb tudi občutno škodo na svoji nedeljski obleki, ki sta mu jo raztrgala.

— **Nočno lekarniško službo** imata tekoči teden Remsova lekarna pri Sv. Roku na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-22, in Minaškova lekarna pri Orlu na Glavnem trgu 12, tel. 25-85.

— **Cigava je ura?** Na Glavnem trgu je bila najdena moška zapesna ura, ki jo dobi lastnik na policiji.

— **Tujski promet v Mariboru.** V pretek-lem mesecu je obiskalo naše mesto skupno 1785 turistov, ki so imeli 3911 nočnin. Naj-več je bilo naših državljanov, in sicer 1545, ki so imeli 3394 nočnin, nadalje 180 Nem-

cev (384 nočnin), 15 Italijanov (25), 7 Bol-garov (21), 9 Madžarov (12), 3 Grki (6), 2 Švicarji (2), 2 Angleži (6) in po 1 Nizo-zemec (3), Norvežan (1), Šved (15), Po-ljak (3), Rumun (12) in Turk (5).

— **Vandalizem.** Preteklo noč so doslej še neznan storilec podrl lesen plot v Stritar-jevi ulici, ki je last lesnega trgovca Franca Vogrinca. Za zlikovci poizveduje policija.

— **Huda prometna nesreča** se je pripe-tila na Koroski cesti. Nekoli kolesar je po-drl 73letno zasebno Marijo Krepek, stan-jujočo v Smetanovi ulici 50, ki je obležala s hudimi notranjimi poškodbami ter zlom-ljeno levoico. Mariborski reševalci so Kre-pkovo odpremili v splošno bolnico.

— **Iz Sokola Maribor III.** Na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., v četrtek 5. septembra, bo Sokolsko društvo Maribor III, Krčevina-Košaki, zažalalo na Meljskem hribu kres ter poziva vse svoje članstvo in naraščaj, da se omenjenega dne zbere ob 19. uri na letnem telovadišču v Aškerčevi ulici, od koder bo skupen od-hod na Meljski hrib. Bratje in sestre, bo-dite brezpogojno vsi ob navedeni uri na let-nem telovadišču. Zdravo!

— **Davica razsaja** v nekaterih predelih Slovenskih gor, zlasti v okolici Polenska-ke in Sv. Andraža v Slovenskih gorah, kjer je nalezljiva bolezen zahtevala tudi več žrtve.

— **Usodna igra.** 16letni vajenec Josip Krajnc iz Hajdine se je igral s flobortko ter pri tem tako nespretno ravnal, da se orožje sprožilo in je izstrelil Krajncu pre-bil dan na levoico. Krajnc se je zatekel v bolnico.

— **70letnico življenja** slavi danes v kro-gu dragih svojcev upokojeni podpolkovnik Franjo Cvim iz Maribora. Slavljenec je bil po prevratu prvi mestni poveljnik v Mari-boru. Slavljenec je še ves mladostno čil ter se udeležuje v raznih gospodarskih in nacionalnih organizacijah.

— **Vse krajevo.** V stanovanju Marije Čič v Sodni ulici 25 se je vtihtapil še neiz-sledeni zlikovec, ki je očividno stikal za denarjem, ki ga pa ni našel. Pač so mu padle v roke razne zlatnine in skupni vrednosti okoli 5000 din. aN Meljski ce-ssti 23 je zginilo iz stanovanja hišnice Stefanije Lovačič denarnica, v kateri je bilo okoli 250 din gotovine. Tkalci Ana-staziji Reberskovi, stanujoči v Tvorniški ulici 24 je neznan tat ukradel iz predso-be 600 din vreden površnik. Delavcu Ferdi-nandu Sijancu iz Pošteške ulice je izgnila 300 din vredna moška žepna ura. Za ta-tinskimi srakami poizveduje policija.

— **Kronika nesreč.** V Rusah je padla 3-letna delavčeva hčerka tako nesrečno z voza, da si pri padcu zlomila levoico in poškodovala glavo. V Hočah je pri podi-ranju drevca padla neka veja na glavo 38-letne delavke Helene Vističnikove, ki je obležala nezavestna. S skednja je padel v Selnici ob Dravi 31letni delavec Maks Kramp, ki si je pri padcu zlomil desnico. Na Trgu svobode je neki kolesar podrl 67-letno vinarico Marjeto Kosovo iz Krčevi-ne, ki je obležala s poškodbami na rokah in nogah. Vsi poškodovanci se zdravijo v mariborski splošni bolnici.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti. izjave beseda din 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

50 različnih modelov dvokoles

SI LAMBO NEZGOTOVNO OBLADATE DRŽI

IGN.VOK

LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

MIZARSKÉ STROJE

vseh vrst priznane prvovrstnih znamk »Teichert«, »Festec« itd., kakor tudi kakovostno strojno orodje, skobelne nože, krožne in gaterske liste naročite naj-bolj ugodno na velesejmu. Specialna trgovina DOVŽAN IVAN, Ljubljana, Franciskana-ska ul. 4, tel. 45-42. 38. L.

TRAJNO ONDULACIJO

v vseh modernih frizurah proti garanciji za ceno din 35 Vam napravi salon »PIRC«, Ljub-ljana, Florjanska 6. 2055

Angleški vefilim Towerski krvnik Misterij srednjeveške londonske trdnjave. V gl. vlogah: Boris Karloff, Basil Rathbone, Barbara O'Neil. — Predstave ob 16., 19. in 21. uri! Blagajna odprta od 11. do 12. in od 3. uri dalje. KINO UNION — tel. 22-21

DANES PREMIERA velikega ljubavnega in borbenega filma

KINO SLOGA, tel. 27-30

PREPOVEDANA LJUBEZEN

V glavni vlogi ROBERT TAYLOR in MAUREEN SULLIVAN. Prodaja vstopnic od 11.30 do 12. in od 15. ure dalje. Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri.

— **Trgovine na rojstni dan Nj. Vel. kra-lja 6. t. m.** morajo biti ves dan zaprte. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

— **Eva ga je zapeljala** po jabolka. Od-klar je Maribor postal svetovno slaven po svojih jabolkih, je zaslovel tudi doma z najslabšim blagom v podrobni trgovini, V Ljubljani, sploh povsod tam, kjer nimajo sami tako dobrega sadja, se dobi lepše blago na živilskem trgu kakor pa v Mari-boru. Zato pa je, če se v Mariboru vendar-le najdejo poštene izjeme, tako blago na-vadno hitro razprodano, četudi je dražje. To posebno lastnost mariborskega živil-skega trga z jabolki dobro poznajo gotovi »prijatelji« tujih sadnih vrto, ki se raz-umejo na kupčijo sadja tudi brez poseb-nega potrdila o izviru ponujenega blaga. Na tako kupčijo sta mislila tudi Ivan V. in Ivana W. iz okolice Maribora. Oba sta bila zaposlena na pospevstvu z lepim sadov-njakom in vabečimi jabolki. Želeli si še kaj posebej prislužiti, je Ivanka Ivana nagovo-rila, da preko noči natrga jabolka, ki naj jih zanese v mesto, pred določeno trgo-vino naj počaka nanjo, da jabolka proda, iz-kupiček pa si bosta tovariško razdelila. Res je Adam ubogal Evo — namreč glede jabolka — in vse je šlo po sreči. Kar pride stražnik že zgodaj jutraj in prav pred trgovino, kjer je Ivan že čakal z jabolki na Ivanko. In mariborski živilski trg ni videl teh lepih jabolka, pač pa bosta nanje pomnila Ivan in Ivanka, Eva in Adam.

— **Pekarne na državni praznik** v petek 6. t. m. ne obratujejo in bodo tudi prodaj-alne kruha ves dan zaprte. Pekovski moj-stri opozarjajo občinstvo, da si že prejšnji

dan nabavijo potrebno količino kruha in peciva za praznik.

Poziv mariborskemu sokolstvu

Maribor, 3. septembra Meddruštveni odbor mariborskih sokol-skih društev poziva vse članstvo ter ves naraščaj sokolskih društev Maribora-mati-ce in Maribora III, da se zbere:

1. dne 5. septembra ob 5. uri zjutraj pred Narodnim domom polnoštevilo in prisostuje odhodu naše štafete, ki bo od-nesla v Beograd vdanostne pozdrave in čestitke k rojstnemu dnevu Nj. Vel. kra-lja. Zbor za člane društvenih uprav je v kroju, ostalega članstva v civilu z znakom;

2. pripadniki ostalih sokolskih edinic, t. j. Maribor I, Pobježje, Studenci in Tezno naj se ravnajo ta dan po navodilih svojih edinic;

3. dne 6. septembra je ob 11 uri v So-kolskem domu svečana seja in slovesnost proslave rojstnega dneva Nj. Vel. kralja za vse mariborske edince skupaj. Sokol-ska in narodna dolžnost vsakega pripadni-ka je, da prisostuje pri tej proslavi. Sta-rosti, podstarosti, načelniki, podnačelniki, načelnice ter podnačelnice in prosvetari v kroju, ostalo članstvo ter deca in naraščaj v civilu z znakom;

4. ono članstvo, ki se udeležijo odkritja spomenika kralja Aleksandra I. Zedinite-lja v Ljubljani, naj se ravnajo po navodilih ljubljanske Sokolske župe.

KATERA HOČE IZGLEDATI MLADA

Nov dragocen ekstrakt kožnih celic — prav kakor vitalni elementi v koži zdravega, mlade dekleta. Iznajša ga je dermatolog sve-tovnega slovesa. Dobiva se iz skrbno od-branih mladih živali. Ta ekstrakt, imenovan »Biocel«, je vsebovan v zdravilni kremi za kožo Tokolon. Uporabljajte jo vsako noč. Medtem ko spite, Vaša koža sleherni sekundo absorbira te vitalne elemente. Vsako jutro

ko se prebudite, je Vaša koža jasnejša, gla-ša, bolj sveža — mlajša. Čez dan uporabljajte kremo Tokolon (bele barve, ne mastno). S to enostavno nego lahko vsaka žena doseže, da je videti 10 let mlajša. Imejte tudi Vi divno kožo in polt, s kakršno bi se lahko ponahale vsako mlado deklo. S hramami za kožo Tokolon so uspešni rezultati v vsakem pri-meru zajamčeni, sicer se Vam vrne denar.

POHISTVO VSAKOVRSTNE KAUCJE po naročilu najceneje, vsa po-pravila. ZORMAN, Breg 14. 2085

KLIŠEJE

INO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

MEDICA

barva ustne in lica! Dobite jo v MEDARNI

Ljubljana, Židovska ulica 6

PITANO PERUTNINO

najceneje nudi »NIKO«, št. Vid nad Ljubljano, tel. 749. Stoj-nica Vodnikov trg. 1985

GOSTILNO na periferiji Ljubljane, tik to-varen, prodam. — Naslov pove-uprava »Sl. Naroda«. 2060

KUPIM

Najmanjši znesek 8.— din Beseda 50 par. davek posebej.

GOZDOVE

srednje in večje vrst kupujemo. Poudarje sprejemamo samo od lastnika gozda. Du-bravka, Zagreb, Ilca 11. 2061

POUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

NEMSCINA, FRANCOŠCINA, KLAVER

Uspešni strokovni pouk od prv-vih začetkov do obvladanja (tu-di pomočni pouk srednješolski mladini in priprava za izpite) se nudi: Tržaška cesta 1/1 (kri-žišče Aškerčeve in Groharjeve, podaljšek Bleiweisove ceste). Vpisovanje ob delavnikih od 10. do 18. ure, vrata št. 5. 2053

Makulturni parir

proda

uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Ilirija najboljši plavalni klub Jugoslavije

V odločilni tekmi je snoči premagala nevarnega nasprotnika sušaško Viktorijo s 57 : 52

Ljubljana, 4. septembra. Ob ogromni udeležbi se je ob 20. začela borba med sušaško Viktorijo in domačo Ilirijo za naslov najboljšega plavalnega kluba v državi. Naključje je naneslo, da sta si stala v finalni tekmi nasproti Ilirija, ki je prebolela eno najtežjih kriz v plavalni sekciji, in pa najmočnejši plavalni klub in tudi lanskoletni prvak sušaška Viktorija. Oba kluba sta se temeljito pripravila za to odločilno borbo, kajti Ilirija si je v vztrajnostjo in borbenostjo priborila toliko uspehov v ligaskem tekmovanju, da se je lahko potegovala za prvo mesto. Plavalna ekipa Viktorije je dospela že kar štiri dni pred tekmovanjem v Ljubljano, kar dokazuje, kako resno so naši dragi športni tovariši in vodstvo kluba Viktorijo vzeli to tekmovanje.

Kopališče Ilirije je bilo zopet preurejeno. Nova ogromna tribuna je dala kopališču povsem novo lice. Kopališče Ilirije je bilo zasedeno do zadnjega kotička, saj so bili razprodani vsi sedeži že štiri dni pred tekmovanjem. Kot rečeno je bila udeležba tako velika, kakor še nikoli. Gledalec je bilo okrog 3.500. Kopališka uprava je ob razumevanju prilik odnosno zanimanja občinstva za to lepo športno prireditve pokazala toliko smisla, da je riskirala še celo to, da je priredila strehe od kopaliških zgradb za gledalce. Že zgodaj pred pričetkom tekmovanja je bil ves prostor ob bazenu na starih zgradbah in na tribuni popolnoma zaseden. Dohodi kluba na tekmovanju so bili prav posrečeno že predčasno jasno označeni s situacijski skico, razbeseženo v veži kopališča tako, da je vsak posetnik lahko že vnaprej vedel, kje in kako si mora izbrati pot do svojega mesta. To je močno olajšalo in pospešilo pretakanje velikih množic gledalcev in to ob prihodu in odhodu. Organizacija prireditve je bila na visku.

400 m prosto gospodje

S tem lahko preidemo na tekmovanje samo, ki se je začelo s 400 m prosto gospodje. Sodniškemu zboru, kateremu je načeloval kot vrhovni sodnik dr. Kordelič in sodnikom Seunigu, Megušarju, Pevaleku in Hribarju ter starterju Jesihu so se kot prvi javili za to točko Mihalek in Močan, Ilirija in Defilips in Curtini, Viktorija. Start je bil brezhiben, prednjačili so Viktorijaši, ki so bili tudi v obratih precej boljši od Ilirijanov. Zmagovalec Defilips — Viktorija je vodil od začetka do konca. Njegovi obrati so idealni. On pridobi še samo pri njih vedno precej napram Ilirijanoma. Stilo je brezhiben. Namestu Scarpe, ki se je štel za štafeto, je vstopil Močan, ki je bil prav dober. Borba ni bila zanimiva, ker se je zmagala Viktorija že vnaprej pričakovala. Izid je bil: 1. Defilips (V) 5:22,8, 2. Curtini (V) 5:24,6, 3. Mihalek (I) 5:27,8, 4. Močan (I) 5:37,4. Točke: Viktorija 8, Ilirija 3.

100 m prosto dame

Kot druga točka je bila 100 m prosto dame. Start vseh je bil dober. Dragušica je bila že od vsega početka favoritka in ni imela konkurence. Zmagala je sigurno. Nepriznava se je pa plasilara Kerzanova na tretje mesto za Duničev (Viktorija). Duničeva je zmagala s močnim finišem. Bila se je ostra borba med Kerzanovo in njo do konca. Na cilj so priplavale o sledenem vrstnem redu: 1. Finc Dragušica (I) 1:14,3, 2. Dunič (V) 1:19,7, 3. Keržan (I) 1:21, — 4. Krmpotič (V) 1:23,1. Točke: Viktorija 12, Ilirija 10.

100 m hrbtno gospodje

Kot tretja točka je sledila 100 m hrbtno gospodje. Pri tej točki se je moral start ponoviti radi Vidmarja — Viktorija ki je prezgodaj odrinil. Drugi start je bil odličen. Pelhan in Pestevšek, oba člana Ilirije, obrneta na 50 m kot prva, na kar se prvi odtrga in sigurno zmagala. Izredno ostra borba se je pa bila med Pestevškom (Ilirija) in Vidmarjem (Viktorija). Zmagal je prvi. Pelhan postaja od tekme do tekme vidno boljši. Kljub temu, da je tako mlad plavalec, se mu vidi, da ima že veliko plavalno rutino. Na cilj so dospeli kot prvi Pelhan (I) 1:15,6, 2. Pestevšek (I) 1:16,6, 3. Vidmar (V) 1:16,6, 4. Potočnjak (V) 1:19,6. Četrta točka je bila 200 m prsno dame. Točke: Viktorija 15, Ilirija 18.

200 m prsno dame

V tej disciplini je zmagala sigurno Viktorijaška Boršič. Start se je moral ponoviti, ker je startna pištola kakor že običajno ošpovedala. Ponovitev istega je vzbudila med gledalci kakor tudi med sodniškim zborom veliko nevoljo. Pri drugem startu sta bili odlični Finceva in Boršičeva, dočim so bile ostale vidno slabše, osobito Martinova. Nje odziv je bil preveč počasen, zato ne izdaten. Že od početka vodi Boršičeva in tudi sigurno zmagala. Doseženi časi so bili: 1. Boršič (V) 3:24,8, 2. Martin (I) 3:31,8, 3. Finc Saša (I) 3:46,9, 4. Canderlić (V) 3:52,8. Točke: Viktorija 21, Ilirija 23.

Dvoboj Marathon : druga garnitura Ilirije

Sledilo je nekaj točk dvoboja med Marathonom iz Zagreba in drugo garnituro Ilirije. Prva točka tega dvoboja je bila štafeta 4 x 50 m gospodje. Zmagala je Ilirija v postavi: Andoljšek, Loeser, Banda, Hudnik v času 2:03,6, druga točka Marathon v postavi: Šuljič, Rihter, Matić, Čuček v času 2:04. Plavalci so bili precej izenačeni in je bila celo pot borba ostra. Točke Marathon 6, Ilirija 10.

Kot druga točka dvoboja je bila 100 m prsno gospodje. Nastopili so za Marathon Laškerin in Kurelić za Ilirijo Tori in Rabić. Že od vsega početka je vodil in sigurno z velikim naskokom zmagal Laškerin (Marathon), ki je nedvomno za našim rekorderjem Cererjem najboljši prsni plavalec. Njegova posebnost je, da ne odneha v tempu od početka do konca. Silno vztrajen in dober prsni plavalec je. Za drugo mesto se je pa bila ostra borba med Torijem (Ilirija) in Kureličem (Marathon). Zmagal je zadnji zaradi boljše finiša z enakim časom. Kot četrti pa je bil Rabić (Ilirija). Časi so bili: Laškarin (M) kot prvi 1:17,7, 2. Kurelić (M) 1:26, 3. Tori (I) 1:26, 4. Rabić (I) 1:34,4.

Točke: Marathon 14, Ilirija 11.

Tretja točka je bila 100 m hrbtno gospodje. Za Ilirijo sta nastopila Grašek in Banda, za Marathon pa Šuljič in Alaupović. Zmagala je sigurno Ilirija in je bil vrstni red: 1. Grašek (I), 2. Banda (I), 3. Šuljič (M), 4. Alaupović (M).

Točke: Marathon 17, Ilirija 11.

100 m prosto gospodje

Po teh treh vmesnih točkah dvoboja Marathon — Ilirija II. se je zopet nadaljevalo tekmovanje v ligi, in sicer v eni najzanimivejših točk 100 m prosto gospodje. Izid v tem tekmovanju je določil najhitrejšega plavalca v državi. Bila se je najhujša borba v vsem tekmovanju. V tej točki nastopi prvič zopet dr. Draško Wilfan, ki ga je občinstvo navdušeno pozdravilo. Že doseženi časi sami nam dovolj jasno pričajo, kako težka borba se je bila za vsa mesta, osobito za prvo. Start ni bil dober in bi se moral prav za prav ponoviti, ker je bil Defilips nekoliko prezgoden. Kot prvi obrne na 50 m Draško Wilfan burno aklamirajo po občinstvu v odličnem času 28,6, nato ga dohitita Defilips in Pelhan, in se bje do konca najbolj sridita borba za prvo mesto, vendar dr. Wilfan kljub malemu naskoku omaga, ker nima dovolj treninga in pripe kot tretji na cilj. Priprčan sem pa, če bi bil start pri tej točki brezhiben, da bi bil skoraj sigurno ta odlični večkratni rekorder dospel kot prvi na cilj. Njegov stil je brezhiben. Sodniki na cilj so imeli pri tej točki kaj težko stališče, saj so bili skoraj vsi časi prvih treh popolnoma enaki. Vrstni red je bil: 1. Defilips (V) 1:03,1, 2. Pelhan (I) 1:03,3, 3. dr. Wilfan (I) 1:03,3, 4. Curtini (V) 1:03,7.

Točke: Viktorija 27, Ilirija 28.

100 m hrbtno dame

Naslednja točka v liginem tekmovanju je bila 100 m hrtno dame. Tudi ta točka je bila zelo zanimiva, saj se je bila ostra borba za prvo mesto med našo Dragušico in odlično plavalko Viktorije Wimerjevo. Start je bil zelo dober. Wimerjeva obrne kot prva na 50 m in prehiti Draguško skoraj za en meter. Naša odlična Dragušica je pa kakor običajno tudi to pot potegnila šele zadnjih 20 m in zmagala. Ta odlična plavalka ima navado, da vedno v zadnjem času silno potegne na mesto da bi že prej začela s finišem in ne tik pred ciljem. Ona ima zelo lep stil, le delovanje rok je nekoliko prepočasno. Naša neumnoma Bradčeva je zasedla to pot nepriznava tretje mesto pred Krmpotičevo (Viktorija). Bila je zelo dobra. Na cilj so prišle v naslednjem vrstnem redu: 1. Finc Dragušica (I) 1:30, 2. Wimer (V) 1:30,7, 3. Bradč (I) 1:36,3, 4. Krmpotič (V) 1:37,5.

Točke: Ilirija 35, Viktorija 31.

Pri tej točki je bil vložen protest po Viktoriji, in sicer radi prvega mesta. Protest je bil zavrnjen kot neosnovan. Zastopnik Viktorije je celo zahteval pregled delovanja štoparic, kar se je tudi zgodilo. Razsodišče je po točnem pregledu in preizkušnjih ugotovilo brezhibno delovanje istih.

200 m prsno gospodje

Sledilo je 200 m prsno gospodje: Start se je moral pri tej točki zopet ponoviti zaradi slabe pištote. Zopet je občinstvo odlično protestiralo. Ponovni start se je iz-

vršil brezhibno in je na 50 m rekorder Cerer obrnil kot prvi ter vodil vse do konca. Grkinic in Herzog sta se precej dolgo držala skupaj, vendar je Grkinic zadnjega kmalu prehitel. Videč, da odličnemu Cererju ne bo kos, je Grkinic popustil in se štel za štafeto, kar se je prav dobro opazilo. Vendar se mu je pa to maščevalo in ga je njegov klubski tovariš Kolar prehitel, tako da se je odlični Grkinic plasiral šele kot tretji. Vrstni red je bil: 1. Cerer (I) 2:48,5, 2. Kolar (V) 3:01,5, 3. Grkinic (V) 3:01,9, 4. Herzog (I) 3:17,7.

Točke: Ilirija 41, Viktorija 36.

Nadaljevanje dvoboja Marathon : druga garnitura Ilirije

Za to točko je vodstvo tekmovanja odredilo nadaljevanje tekmovanja v dvoboju med Marathonom iz Zagreba in drugo garnituro Ilirije s 100 m prosto gospodje. Pri tej točki se je bila ostra borba med Čučekom Marathon in Hudnikom (Ilirija). Oba sta bila odlična. Izid je bil: 1. Čuček (Marathon) 1:08,2, 2. Hudnik (I) 1:08, 3. Šuljič (M) 1:12,7, 4. Jovanović (I) 1:12,8. Zmaga Čučeka ni bila prav prepričljiva in sem mnenja, da je bil to mrtvi tek.

Točke: Ilirija 11, 25, Marathon 24. Sledila je štafeta 3 x 100 m mešana. Ilirija II. je nastopila v postavi: Grašek, Brozović, Loeser, Marathon pa v postavi: Alaupović, Laškarin in Arzenšek. Zmagala je Ilirija v času 4:06,5.

Druga je bila štafeta Marathonu v času 4:13,5. V tej štafeti je bil posebno viden Laškarin (Marathon), ki je v prsnem plavanju naskok Ilirije zmanjšal skoraj za 15 m. Končno stanje dvoboja med Marathonom in Ilirijo II. je bilo: Ilirija 35, Marathon 30.

Štafeta 4 x 100 m prosto dame

Potej zaključni točki dvoboja Marathon — Ilirija II. se je zopet nadaljevalo tekmovanje v ligi in sicer s štafeto 4 x 100 m prosto dame. Sodnikom sta se javili dve štafeti in sicer za Ilirijo v postavi: Finc Saša, Bradč, Keržan in Finc Dragušica, za Viktorijo v postavi: Kalpič, Boršič, Krmpotič in Dunič. Start je bil odličen, osobito Saše Finčeve, ki prispe tudi prva na cilj. Keržanova kot tretja plavalka ilirijanske štafete obrne tudi kot prva na 50 m in pri nese zadnji ilirijanski plavalki Dragušici okrog 3 m naskoka, katerega ta odlična plavalka poveča na 8 m in tako sigurno zmagala. Točka je bila prav zanimiva in so bile plavalkice nagajene z dolgotrajnim ploskanjem občinstva. Doseženi časi so bili: 1. Ilirija 5:25,9, 2. Viktorija 5:33,4. Točke: Ilirija 51, Viktorija 42.

Moška štafeta 4 x 200 m prosto

Sledila je moška štafeta 4 x 200 m prosto. Sodnikom sta se javili dve štafeti in sicer v postavi Ilirija: Pestevšek, dr. Wilfan, Scarpa, Pelhan. Viktorija: Strucej, Grkinic, Defilips, Curtini. Start prvih dveh je bil odličen. Pestevšek (Ilirija) obrne prvi na 50 m kakor tudi na 100 m ter si pridobi naskok okrog 2 m, ki ga pa zaradi slabih obratov polagoma izgubi in prispe na cilj skoraj ob istem času, kakor Viktorijaš Strucej. Drugi par je bil Grkinic za Viktorijo in dr. Wilfan za Ilirijo. Wilfan je plaval taktično odlično. Do zadnjih 50 m se je držal Grkinice, nato pa s silnim finišem sigurno zmagal in prinesel naskok 5 m. Tretji par sta bila Scarpa za Ilirijo, Defilips za Viktorijo. Scarpa napram odličnemu Defilipsu polagoma izgublja pridobljeni naskok in že pri 100 m obrneta skupaj. Kot prvi priplava na cilj Defilips in prinese njegovemu tovarišu naskok 5 m. Kot zadnji par nastopita za Ilirijo Pelhan, za Viktorijo Curtini. Odlični Pelhan se trudi in mu res uspe razliko zmanjšati, vendar ne more več zmagati. Pri Curtinju sem opazil, da je odličen v nogah, delovanje rok pa še ni povsem pravilno. Na cilj sta prispeli štafeti v sledeč vrstnem redu in času: 1. Viktorija 9:46,2, 2. Ilirija 9:51,4. S to točko je bilo zaključeno ligin tekmovanje v plavanju z zmago Ilirije in sicer v razmerju 57:52.

Waterpolo Viktorija : Ilirija 4 : 0

Sledila je waterpolo tekma. Vrhovnemu sodniku Kramaršiču sta se javili moštvi Ilirije in Viktorije vslediči postavi: Ilirija: Linhart, Jamnik, Kveder, Žiža, Scarpa, Skapin in Lenart. Viktorija: Vidmar, Polič, Matković, Grkinic, Potočnjak, Polič B. in Curtini. Igra v celoti ni nudila posebnega športnega užitka, ker se je igralo

obojestransko precej ležerno in brez večje ambicije.

Odprta igra, žoga drsi z enega polja v drugo, na kar dobi nepokriti Curtini žogo in jo neubranljivo pošlje v mrežo ilirijanskega gola in sicer že v 1 minuti 12 sekund. Takoj nato zamudi Viktorija zrelo situacijo in zastrelja klub temu, da je bil ilirijanski gol prazen. Ilirijani podajajo žogo še precej dolgo, krijejo pa slabo. Še slabši so pa Ilirijani v streljanju in zamude v tem delu tekme precej prilik. Najmanj 3 do 4 strelji so zgrešili cilj. Ilirija ima nekoliko več od igre, spremlja jo pa smola. Viktorijin golman je odličen in je ubranil več težkih strelcev. Nato popusti Ilirija in preide Viktorija v napad. Grkinic preplava slabo krit pred gol in zabije drugi gol za Viktorijo. Takoj nato polčas 2:0 za Viktorijo. Drugi polčas se začne zopet z odprto igro. Ilirija pritiska, vendar ne doseže nobenega uspeha. Predolgi Kvederji pasi večkrat zgreše. Viktorija izsilila dva zaporedna koda, ki pa ostaneta neizrabljena. Sledi zopet odprta igra, dolgi pas Viktorije ujame Potočnjak, ki nepriznava zabije tretji gol za Viktorijo 3:0. Nato igranje v prostoru Ilirije in Poliču od Viktorije se posreči, da zabije četrti gol za Viktorijo in s tem postavi končni rezultat 4:0 v prid

Viktorije. S tem je bilo tekmovanje končano.

Po tem uspelem tekmovanju je stopil k mikrofону predsednik SK Ilirije dr. Lapajne in v lepe, vznešenem govoru pozdravil tako občinstvo kakor tudi tekmovalce. Vzpodbujal je tekmovalce k še intenzivnejšemu delu. Ob tej priliki so bili odlični kovanji tudi zaslužni tekmovalci in funkcionarji Ilirije in sicer z zlatim ilirijanskim znakom Kramaršič Božo, dr. Wilfan, Žiža, Keržan, Otruba, Jesih, Mihalek, Jamnik, Frič, Zihel in Lenart. Žal naš odlični Siherl, ki leži bolan, ni bil navzoč. Sledil je nagovor dr. Skaberneta, ki se je zahvalil tako tekmovalcem kakor funkcionarjem za požrtvovalno in ogromno delo, ki so ga opravili ob vsem času ligaškega tekmovanja. Med drugim je tudi omenil ne preveč športno delovanje zagrebških športnih krogov. Končno je bil izročen naši Dragušici lep kip za rekord na 50 m prosto, ki ga je dosegla nedavno v Zagrebu in sicer pri juniorskem državnem prvenstvu s časom 32,6. Kip so darovali »Ilustrovane Novosti«. Prireditve je dosegla popoln uspeh in se končala brez vsakega incidenta ali nezgode. V glasnem govoru in zadovoljno se je občinstvo ob 24. razšlo.

Prevažanje ranjencev z letali

Med prevozom z letalom trpi ranjenec manj kakor med prevozom z drugimi prometnimi sredstvi

V sedanji vojni, ko se tako pogosto rabi letala kot najučinkovitejša orožja, je bilo pa poskrbljeno tudi za to, da morejo ranjence prevažati v bolnice tudi z letali. O tem pišejo v reviji »Deutsche Militärärzte« štirje avtorji, ki so zbrali mnogo zdravniških in tehničnih izkušenj o prevozu ranjencev v letalih na velike daljave. Splošno lahko rečemo, da trpi ranjenec med prevozom z letalom manj, kakor med prevozom z drugimi vozili. Če lahko ranjenec spravijo v letalo, izberejo vedno najprej najtežje ranjene.

Že iz svetovne vojne je znana izkušnja, da se dajo ranjenci s prvo obvezo lažje prepeljati od tistih, ki so bili že deležni prave zdravniške pomoči. Zato prepeljejo z letali takoj na mesto zdravljenja vse te ranjence, o katerih mislijo, da jim bo potrebna dolga zdravniška nega. Z letali se dajo prepeljati tudi tisti, ki so jih napadle nalezljive bolezni, recimo griža ali legar, in ki prenesejo dolgo pot z drugimi prometnimi sredstvi le težko.

Vsi avtorji se strinjajo v tem, da so tudi irpmeri, ko prevoza ranjencev z letali ne

bi smeli dovoliti. Med ljudi, ki jih z letalom ni mogoče prevažati, spadajo tudi živčni sokom podvrženi. Velika previdnost je potrebna tudi pri takih, ki so izgubili mnogo krvi ali ki imajo ranjena pljuča. V takih primerih je treba pred prevozom poskrbeti, da se izboljša ranjenčovo stanje, kar se zgodi navadno s transfuzijo krvi ali tako, da mu dajo vdihati kisik. V zraku dobe ranjenci tako zvano zračno bolezen, ki jim pa v splošnem ne škoduje. Ranjenim v možgane ali trebuh ne preti v letalu večja nevarnost, da bi bruhalo kakor na tleh. Letala za prevoz ranjencev so temu primerno opremljena. Tako letalo ima kabino, ki se da kuriti in v nji je vedno pripravljena nosilnica. Same 10 do 15 minut je treba, da spravijo v letalo in iz njega osem težko in dva lahka ranjena vojaka. Delo gre torej hitro od rok, morda celo hitreje kakor če prevažajo ranjence s sanitetnimi avtomobili. Sploh je sedanja vojna pokazala, da prinaša letalo na eni strani strašno razdejavanje, na drugi strani je pa tudi zelo koristno in praktično prevozno sredstvo.

Žepni telefon

Neki American je razpisal nedavno 50 tisoč dolarjev nagrade tistemu, ki bi izumil žepni telefon. Iz Rima pa prihaja zdaj vest, da je prišel American s svojo nagrado mnogo prepozno, kajti sindikat italijanskih izumiteljev mu je lahko sporočil, da tak izum že obstoja in da je izumil žepni telefon Italijan Mastini. Za svoj avtomatski radiotelefon je dobil Mastini tudi Marconijevo nagrado.

Ta telefonček hočejo prvič pokazati široki javnosti na rimski svetovni razstavi, ki je bila pa zaradi vojne preložena. Vsak izmed posestnikov razstave naj bi dobil žepni telefonček, s pomočjo katerega bi lahko telefoniral prav tako kakor z navadnim telefonom. Tudi žepni telefonček ima svoje kolesce in številke samo da je mnogo manjši od navadnega telefonskega aparata, praktičen je pa mnogo bolj, ker se da nositi v žepu in ga ima torej človek lahko vedno seboj kakor žepno uro.

Gledalec na lastni svatbi

V zapadni Nemčiji se je pripetil skoraj neverjeten primer. Neki vojak je bil proti svoji volji gledalec na lastni svatbi. Sklenil je bil oženiti se s svojo izvoljenko. Ker je bil na zapadnem bojišču, se je moral poročiti na daljavo, da bi nevesti ne bilo treba čakati, da se vrne domov. Nato si je preskrbel potrebne papirje, poveljnik mu je dal dovoljenje in podpis, potlej je pa vojak odposlal za poroko potrebne papirje po pošti. Takoj potem se je pa pričela velika ofenziva in pošta je za nekaj dni nekje obšla. Po ofenzivi je dobil vojak dopust, ki ga je porabil, da bi se vrnil domov, in se v redu poročil.

Ko je prispel domov in prišel s svojo nevesto v urad je bil nemalo presenečen, ko je moral sesti na klopa za gledalce, do-

čim so njegovo nevesto poročili na daljavo. Uradnik je namreč vztrajal na tem, da je na dokumentih rečeno, naj sklene zakon na daljavo. Zato se je držal predpisov in tako je moral vojak slišati kako je nevesta pritrdila z »da« in moral je gledati kako podpisuje poročni protokol, na katerem se sam ni moral podpisati. To je gotovo prvi primer, da je bil ženin samo gledalec na svoji poroki.

Otroci se sramujejo staršev

Ameriški vzgojitelji so napovedali boj čudnemu pojavu, ki se vedno pogostje opaža med otroki priseljencev. Amerika ima tako veliko asimilacijo moč, da se mnogi otroci Evropevc, rojeni v novi domovini, sramujejo, da tudi njihovi starši niso rojeni Američani in da ne obvladajo dobro angleščine. V naglašanju svojih ameriških prednosti in preziranju vsega, kar ni ameriško, grede celo tako daleč, da nečesto priznavajo jezika svojih staršev.

Proti temu se bore učitelji zlasti s tem, da kažejo v Ameriki rojenim otrokom priseljencev dobre strani njihove stare domovine, da bi jih pa pripravili do priznavanja še drugega jezika, ki ga govorijo poleg angleščine, jim razlagajo, kako težko se ljudje uče tujih jezikov in kako veseli bi morali biti, da so se tako lahko naučili vsaj enega evropskega jezika. Kmalu so začeli otroci prepevati pesmi, ki so jih slišali doma, in pod nadzorstvom učiteljev so učili še druge otroke vsaj izgovarjati imena v materinščini.

Učitelji pri tem v prvi vrsti uveljavljajo prednosti nove domovine Amerike, kar je razumljivo. Otroke uče, da ni važno, od kod so prišli njihovi starši, temveč je važno to, kaj store oni sami, novi ameriški državljani, za svojo novo domovino, da postanejo tako nje vredni sinovi.

ostanki žrtve in nedvomno tisti prstan, čigar pomen ste odkrili vi morilcu, uboga mati.

— Vse je torej dobro opravljeno, — je zamrmrala Gaetana.

Tudi ona je hotela videti sledove teh izkopanin, ki so tvorile tako jasno obožbo, čeprav so zastirali tako tehten dokaz. Kako velika je morala biti važnost tam v večni tišini te puste doline pokopane tajne, da je poslal markiz de Valcor tako daleč in tako neustrašena odposlanca, da bi uničil ali pa prinesel pričevanje, zakopano tam v zemljo.

Gaetana de Ferneuse je zrla na to razkrito in razkopano zemljo. Njen pogled je prodiral skozi najmanjšo luknjico zevajoče jame. Upala je, da odkrije tam sledove tistega, ki je bil ljubezen njene mladosti in čar njenega življenja. To prazno upanje se pa ni izpolnilo. Grofica ni videla ničesar, razen zevajoče jame in okrog nje razrte zemlje. Sin jo je odvedel.

Našla sta zopet očeta Eudoxiosa, ki je bil potegnil iz torbice kukalo in budno motril z njim steno nad seboj, od koder je poganzal orjaški eucaliptus. Ko sta prispela do njega, je dejal:

— Poglejta, tam je še en »krvavi kamen«, toda ta je poleg drevesa in ne nasproti njega kakor prvi. — In ta je svetlejša barve, ne tako kriče, — je pripomnil Herve.

— Ne tako kriče, ker je grmovje zraslo do njega in nedvomno se je to zgodilo šele nedavno, pred pičlimi dvajsetimi leti.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Romas

— Ta zemlja je neprestano v gibanju — je pripomnil Eudoxios. Tu so bodisi potresi ali pa poplave, kajti nad Kordillieri se zbirajo črni oblaki in ti prinajajo silna neurja. Tu se osredotočeno izliva baje vsa voda, kar jo izhlapi iz Amazonke.

Po tem pojasnilu je jel menih ogledovati rdeče sledove, odražajoče se od sivega ozadja skal. Potlej se je sklonil, da bi pregledal kamen, ležeč pred njim. V napetem pričakovanju se mu je zjasil obraz, toda Gaetanin krik je v naslednjem trenutku obrnil nase njegovo pozornost. Grofica je bila ta čas že na koncu doline, kjer je moralo biti pokopano za vedno drago bitje, pravi mož njene mladosti. In tam je v grozi obstala. Izpod njenih nog se je dvignilo težko telo na orjaških krilih in malo je manjkalo, da bi zadel ob njo. Bil je jastreb, ki je najbrž iskal ostanke mesa na človeškem okostnjaku, ležečem tam med kamenjem. Grofica prvi

hip ni razločila okostnjaka od zemlje, pokrite s prahom enake barve.

Pogled na okostnjak, še preveč odgovarjajoč njenim mračnim mislim, jo je tako presunil, da je malo manjkalo, da se ni onesvestila. Priskočil je sin in jo prestregel v naročje:

— To je okostnjak Indijanca, ki se je boril zame ali proti meni, ne da bi njegovi tovariši vedeli kaj drugega kakor to, da so prelili svojo kri in da so jo morali preliči zato, ker se je tako glasila pogodba — je dejal Herve.

— To je Indijanec? Ali si prepričan o tem? — je vprašala grofica in groza ji je odsevala iz oči, ko je z drhtečim glasom izgovorila te besede.

— Mati... mati... ne razburjajte se tako! To je gotovo Indijanec. En sam pogled na postavu tega nesrečnika in na obliko njegove lobanje mi dokazuje to. Gotovo bomo našli še druge okostnjake. Morda jih je ostalo to osem ali deset, in samo jastrebi so skrbeli za njihov pogreb.

Potegnil je mater za seboj, in jo posadil malo dalje na skalo.

— Ostanite tu, mati. Indijancem naročim, naj pospravijo te žalostne ostanke. Takoj dam odnesti okostnjak v jamo in ga zasuti s kamenjem. Oče Eudoxios pa bo blagoslovil ta grob. To je vse, kar moremo storiti zanj.

— Spremim te! Videti hočem vse, — je dejala grofica živahno.

Herve jo je razumel. — Zaupajte mi — je zamrmral. — Ne bojte se